Sosyalist

«Enternasyonal'le Kurtulur İnsanlık»

28 Eylül 1. Enternasyonal'in kuruluş yıldönümüdür.

Bütün ülkelerin işçilerini «ücretli köle» durumuna getiren düzen her yerde bir ve aynıdır. Bu kapitalizmdir. Bütün ülkelerin işçilerinin «ücretli kölelik» ten kurtuluşları için amaçları bir ve aynıdır. Bu Sosyalizmdir. İşte bu ortak amaç için bütün ülkelerin işçi sınıfları ortak düşmanları kapitalizme karşı 1864'ten beri «Bütün Ülkelerin İşçileri Birleşiniz » ortak şiarı ile birleşmişler ve Proletarya Enternasyonalizminin bayrağını, girdikleri her savaşta kahramanca dalgalandırmışlardır.

Bu bakımdan Dünya işçi sınıfının kopmaz bir parçası olan Türkiye işçi sınıfı için Birinci Enternasyonal'in kuruluş yıldönümünün anlamı ve önemi büyüktür.

I. ENTERNASYONAL'İN DOĞUŞU

28 Eylül 1864'te Londra'da Saint-Martin's Hall'de yapılan toplantıda Enternasyonal Emekçiler Birliği kuruldu. Bu birliğin kuruluşu uluslararası işçi hareketinin ilk örgütlenme temeli olmuştur.

Enternasyonal Emekçiler Birliği'nin kurulması kararlaştırıldığında K. Marks ve F. Engels'in Komünist Partisi Manifestosu'nun yazmaları üzerinden 16 yıl geçmişti. Ama Bilimsel Sosyalizm henüz proletarya hareketine hakim olmuş değildi. O zamana kadar sınıf mücadelesinin genel karakteri işçi sınıfı dışındaki tüm sınıf ve tabakaların işçi sınıfını yanlarına alarak, hasım oldukları sınıfa karşı mücadele etmekti. İşçi sınıfı kendisi için, henüz bağımsız bir sınıf olamamış, ve kendi partisinde örgütlenememişti. Ama işçi sınıfı dışındaki bütün sömürücü sınıf ve tabakalar işçi sınıfını yanlarına alabilmek için türlü, çeşitli sosyalizmler türetmişlerdi.

I. ENTERNASYONAL'İN KURULUŞ DÖNEMİNDE İŞÇİ HAREKETİNİN DURUMU

Fransa'da 1848 ihtilâli ve devrim zaferi büyük umutların doğmasına yol açmıştı. Ama işçi sınıfının müttefiki cumhuriyetçi burjuvazinin büyük emlâk ve mülk sahipleriyle bir olup işçi sınıfı karşısında yer alması ve devrime karşı gelerek işçilere karşı ölüm makinalarını işletmesi, barikat savaşçılarının yenilmesi, bu umutların sönmesine yol açtı.

1847 krizinin yavaş yavaş kaybolması ve geçici bir refahın doğması gösteriyordu ki; üretici güçler henüz kapitalizmin ortadan kaldırılması için yeterince gelişmemiş. Engels bu olayı şöyle izah ediyor: «1848 devrimini hazırlamış olan 1847 sanayi krizi geçmişti. İşitilmemiş bir yeni refah devri başlamış bulunuyordu. Görmesini bilen, gözü olup kullanan herkes, 1848 devrim fırtınasının yavaş yavaş yatıştığını görmekteydi.» (F. Engels, Köln Komünistleri Davası...)

O dönemde işçi sınıfı hareketinin başını çekenler küçük burjuva ve burjuva sosyalistleri idi. Hareket bunların insiyatiflerinden çıktığında işçileri kurşuna dizmekten dahi söz ediyorlardı.

1848'de Marks ve Engels'in de kurucusu olduğu Komünistler Birliği kurulmuştu ama birliğin kurucuları ve üyelerinin sürgünleri ve mahkumiyetleri nedeniyle 1852'de dağılışa uğramıştı.

O dönemin en çok sanayileşmiş ülkesi olan İngiltere'de işçilerin durumu aşırı derecede kötüydü. 1830'larda İngiliz işçileri, halkın eşit şekilde temsilini amaçlayan Chartist hareketi (Anayasacı hareket) başlatmışlar ve bu epey yaygınlaşmıştı. Fakat İngiliz sömürgelerinden sağlanan zenginliğin bir kısmını burjuvazi halka da vererek devrimci hareketin yolunu tıkıyabilmişti. Bununla beraber mücadele, kadınların ve çocukların çalışma süresini 10 saate indirebilmişti.

Fransa'da işçi sınıfı 1848 devriminin yenilgisinin altında ezilmişti.

Almanya'da işçiler genel seçimleri yaptırmayı barikat savaşları yaparak başarmışlar, ve meclise bir işçi bir de zanaatçı sokabilmişlerdi. Almanya'da güçlü bir köylü hareketi patlak vermişti.

Devrimci hareket Avusturya-Macaristan imparatorluğunda da gelişmiş Bohemya köylüleri ayaklanmışlar, Viyana'da ayaklanan işçiler kit-

(Devamı 3. Sayfada)

Pakistan'da Gerici Emperyalizm Cephesinin Saldırıları

Pakistan'da seçimlerin yenileneceği 18 Ekim tarihi yaklaşırken, Ziya Ül Hak liderliğindeki gerici askeri yönetimin, halka ve Pakistan Halk Partisine uyguladığı baskılar gittikçe yoğunlaşmaktadır.

Daha önceki sayılarımızda değinmiştik: Zülfikar Ali Butto liderliğindeki Pakistan Halk Partisi, iktidarda bulunduğu dönemlerde, küçük burjuvalar ve diğer orta sınıfların çıkarları doğrultusunda yetersiz de olsa bazı reformları gerçekleştirmişti. Bazı banka ve sigorta şirketleri devletleştirilmiş, tekel dışı kalmış burjuvaların kredi olanaklarından belli ölçüde faydalanabilmesi sağlanmış, tarımda büyük toprak sahiplerinin aleyhine iyi-kötü bir toprak reformu yapılmıştı. Ve 1977 Mart ayında yapılan seçimlerde PHP, gerici muhalefete rağmen ezici bir çoğunlukla iktidarı tekrar ele almıştır. PHP nin ilerici tedbirlerinden aşırı rahatsız olan emperyalizm ve gerici ortakları, «ulusal ittifak» adlı cephede örgütlenmiş 9 gerici-dinci parti aracılığıyla halkı kışkırtmış, ülkede büyük bir karışıklığa yol açmıştır. Çatışmalarda ölenlerin sayısı yüzleri aşmıştır. Ülkedeki bu kargaşa ortamından yararlanan General Ziya Ül Hak, 5 Temmuzda yaptığı gerici bir askeri darbe ile iktidara el koymuştur.

Gerici askeri yönetim, ülkede «şeriat yasalarını» uygulamaya başlamış, işçi sınıfının grev ve toplu sözleşme gibi sendikal haklarını gaspetmiş, her türlü toplantı ve gösteri yürüyüşlerini yasaklamıştır.

Seçim tarihinin yaklaştığı bu son günlerde, asker yönetim «ulusal ittifak»ın siyasi insiyatifini daha da geliştirebilmesi için PHP'ne yönelttiği baskıları yoğunlaştırmıştır. Cuntanın çabası PHP'nin siyasi etkinliğini kırmak doğrultusundadır. Bunu sağlamadan yapılacak seçimler, tekrar Butto'nun partisinin zaferiyle sonuçlanacaktır.

Bu amaçla, PHP başkanı Zülfikar Ali Butto «cinayet yolsuzluk ve topluma sınıf kini mikrobu yaymak (!)» iddialarıyla suçlanarak üçüncü kez tutuklanmıştır. Butto ile birlikte, aralarında parti genel sekreteri dahil olmak üzere 10 Parti yöneticisi, yüzlerce parti üyesi tutuklanıp zindanlara atılmıştır. Böylelikle PHP'nin seçim kampanyalarında güçsüz düşürülmesi, asılsız suçlamalarla halk nazarında siyasi itibarının yitirilmesi sağlanmaya çalışılıyor.

Ancak, Ziya Ül Hak yönetiminin, bütün gerici girişimlerini pervasızca uygulayabilecek siyasi insiyatifi yoktur. Butto'nun tekrar tekrar serbest bırakılıp tutuklanması siyasi güçler dengesinin istikrarsızlığını gösteriyor. Buna rağmen gerici askeri yönetiminin uygulamaları, gerici muhalefetin lehine, PHP'nin siyasi insiyatifini zayıflatmıştır.

Ziya Ül Hak yönetiminin bu saldırı ve baskılarına karşı iki önemli tepki gelmiştir:

1 — Ordudaki subayların muhtırası: cılız ve şimdilik yetersizdir.

2 — Halkın sıkı yönetime rağmen eyleme geçmesi...

Subaylar, General Ziya Ül Hak'a bir muhtıra vererek bazı istekler öne sürmüş, özellikle PHP'ne yönelttiği baskılara son vererek tarafsız davranmasını istemiştir. Bu muhtıra şimdilik yetersiz de olsa, ordu içinde gerici cuntaya karşı kıpırdanışların varlığını göstermektedir.

Butto'nun tutuklanmasına karşı halk, sıkıyönetime rağmen gerici yönetim aleyhine gösterilere başlamıştır. Karaçi ve Lahor kentlerinde binlerce gösterici barikatlar kurarak polisle çatışmıştır. Bu gösteri ve çatışmalar, PHP'nin, vekaleten başkanlık görevini üstlenen Bayan Begüm Nusret Butto liderliğindeki seçim kampanyalarında da halen sürmektedir.

Bu iki tepki, Örgütlenerek birbiriyle uyumlu bir eyleme geçerse, Pakistan'da Ziya Ül Hak yönetiminin baskı ve saldırılarına son verilebilir .

● Vatan Partisi İstanbul İl Başkanı Mehmet Can'ın Emperyalizm, NATO ve Türkiye toplantısına gönderdiği mesaj :

FORUM BAŞKANLIĞINA

Emperyalizim ölüm döşeğinde, geberiyor. Her kuduz köpeğin yaptığı gibi, sonu yaklaştıkça saldırganlaşıyor. İşte NATO bu geberen kuduz köpeğin saldırı araçlarından en önemlisidir .

Türkiye, Sosyalist sistemin ve ezilen Ulusların haklı mücadelesini geriletmek için kurulan bu Saldırı Paktının Sultası altındadır. Türkiye yüzlerce NATO üssü ile topun ağzında bir numaralı Emperyalizmin fedaisi haline sokulmuştur.

Türkiye NATO yoluyla gercek dostu Sosyalist sisteme düşman durumuna getirilmek istenmiştir. Türkiye böylece Ekonomik, Politik, Askeri alanda Emperyalizme göbeğinden bağlanmıştır.

Halkımız için NATO dan kurtulmak Uluslararası ve yerli Finans-Kapital çetesinden kurtulmaktan ayrılamaz. NATO dan kurtulmak, bir anda 40 milyon Türkiye Halkına mezar olacak üslerini söküp atmak HALK CEPHESİ ile mümkün olur.

Emperyalizmi ve onun saldırı Paktı NATO yu ülkemizden kovmak için: Tüm Sosyalistleri Demokratları, Yurtseverleri HALK CEPHESİ'nde Örgütlenmeye, HALK CEPHESİ'ni örgütlemeye çağırırız.

KAHROLSUN EMPERYALİZM VE
ONUN SALDIRI PAKTI NATO
YAŞASIN HALK CEPHESİ
YAŞASIN SOSYALİZM

T.İ.Ç.S.F. UZERINE

T.İ.Ç.S.F. (Türkiye İşçi Çiftçi Sosyalist Fırkası) 20 Eylül 1919'da «işçi - çiftçi ve orta halli halk yığınlarının, haklarını savunmak üzere» kuruldu. Kurucularının başında Dr. Şefik Hüsnü ve Ethem Nejat geliyordu.

Türkiye'nin ilk Sosyalist Partisi olan T.İ.Ç.S.F.'nın mücadelesi hakkındaki en iyi değerlendirmeyi Eneski Sosyalizm yapmıştır. Dr. Hikmet Kıvılcımlı, «Halk Savaşının Planları» adlı kitabında şöyle yazıyordu :

«15 Nisan 1923 günü TİÇSF'nın İstanbul'da bulunan üyeleri toplandılar. O genel ekonomik ve sosyal Strateji planı yetmezdi. Onun hangi Taktik konağında, ne yapılacağı bilinmeliydi. O taktik ise, havada sözcükler ve söylevlerle güdülemezdi. Hemen toplanan TİÇSF üyelerince :

"Çıkarları ortak olan işçi ve çiftçilerin ve bütün yoksul ve orta hallilerin siyasi hakları ancak siyasî bir Parti tarafından savunulabileceğini takdir ederek, geçici bir İdare Heyeti seçilmiş..." ve Halkı "Dayanışma ve işbirliğine çağırmak la görevlendirilmiş" oldu.

Şimdi, Türkiye'de içine girilen Taktik konağın hangi Mücadele ve Örgüt biçimleri ve parolaları birinci plana çıkacaktı? Besbelliydi. "Asgarî Program" uygulanacaktı. "Geçici Yönetim Kurulu" o gün "Türkiye İşçi ve Çiftçi ve Ortahalli Halk Yığınlarına" bildirisini yaydı. Bildirinin başlangıcı işe bu açıklamayla girdi :

"Şimdiden, Heyetimiz, İşçi - Çiftçi Partisinin şimdiki durum (hâl'i hâzır) için ASGARÎ PROGRAM olarak kabul ettiği esasları ve parolaları (şiârları) özetle perçinleyip siz lere sunmayı uygun bulmuştur."

Asgarî Programda 15 madde, yeni Taktik konağın Döğüş ve Örgüt biçimleri ile parolalarını birer birer saydı. Onları bugün daha duruca sıralamak için şöyle bölümlendirebiliriz :

A. DÖĞÜŞ PAROLALARI :

1 — Millî Egemenlik ve Temsil: resmî müdahaleden ve her türlü etkilelerden hür Orantılı Seçim (Temsil'i Nispî) ile olacak.

2 — Seçimde 18 yaşında olan kadın erkek gizli oy kullanır.

3 — «Âşar» ve «Temettü» vergileri yerine: varlıkla orantılı gelir vergisi alınır. Yılda 500 lira (şimdiki 7500 lira) kazanç, vergiden bağışık tutulacak.

4 — Yabancı Sermaye'nin Reji ve Tekeli yerine: Millîleştirmeler yapılır.

5 — Günde 8 saat çalışmayı sınırlandıran İş Kanunu.

6 — Gece işine 2 kat gündelik.

7 — Kadın ve Çocuk işçilere, özel korumalar.

8 — 14 yaşından küçük işçilere, yarı İş ve yarı Öğrenimi gündelik ödenerek sağlanacak.

9 — İşçilere hür Grev hakkı.

10 — Halka serbest Gösteriler yapma hakkı.

11 — Memurlara : siyasî hak memur azl ve tâyinlerinin otonomluğu (muhtarlığı).

12 — Yetim, Dul ve Sakat maaşları asgarî geçim endeksi ile orantılı olur.

B. ÖRGÜT BİÇİMLERİ :

1 — Dış Ticaret Devletleştirilecek (Devlet örgütüne girecek).

2 — Sanayi ve Ticaret te, Ulaştırma da Ekonomi Bakanlığının kontroluna alınacak (Devletçe örgütlenecek).

3 — Tarım, Ticaret ve Sanayi Kooperatifleri örgütlenecek.

4 — İşçilerin Sendika ve Kooperatif Birlikleri kurulacak.

5 — Köylülerin Sendikaları ve Birlikleri kurulacak.

6 — Memurların Sendikaları ve Birlikleri kurulacak.

7 — Askerlik: kısa süreli bir işçi - köylü Okulu olacak.

İLK ASGARÎ PROGRAMIN ELEŞTİRİSİ

Görüyoruz: Türkiye'de Demokratik Devrim aşamasının Evrim Konağı, gerek Stratejisi, gerekse Taktiği ile zamanında, yerinde konmuş tur. Antiemperyalizm ve Antifeodalizm doğrultusunda gerekli Döğüş ve Örgüt biçimleri ile parolaları 50 yıl önceden beri açık, seçik vardır. O Programın kaç ay, yahut kaç yıl «Piyasada» göründüğü, kısa ömürlü bir yaşantı sağlıyabildiği ikinci kertede kalır.

Problem, bütün o prensiplerin iki, üç, beş ayda bir çıkmış 8-10 sayılı Dergide, yahut bir parçacık kâğıt üstünde kusurluca yayınlanmış bulunması ile ölçülemez. O Asgarî Program maddelerinden bugün hemen hiçbiri yadırganmıyor. Bir çoğu üzerinde epey gelişmeler oldu. Gene de, onlar ne Toplum gelişimiyle, ne Halk örgüt ve dövüşleriyle aşılmış sayılamazlar.

Bugünkü sosyalistlerin, «gelinin kapı arkasında baltayı bulması» na benziyecek davranışlarla, herşeyi yeni baştan ve hiç işitilmedik gösteride «İcat edip, «yaşlı» olayları şehleventçe atlamaları değil, eleştirerek değerlendirmeleri ve geliştirmeleri görevdir.

Yarım yüzyıl önceki davranış belki yadırganacak yanlar gizler. Örneğin 1923 yılı, daha Emperyalistlerle Barış yapılmadan girişilen seçimde, TİÇSF adına Dr. Şefik Hüsnü şunu yazdı :

«Müdafaa'i Hukuk gibi memleketimizi bir muhakkak ölümden kurtarmış bir örgüte yardım etme yoluyla, şükrânımızı ödemek hepimizin borcudur.» (Aydınlık: Mayıs 1923, s. 15).

TİÇSF'nin seçime katılmaması bir boykot değildi. Tersine, «İrticâ-

(Devamı 3. Sayfada)

DÜNYA SENDİKALAR FEDERASYONU (DSF) 32. MÜCADELE YILINDA

İşçilerin, savaş tehlikesini ve faşizmin yükselmesini önleyebilmeleri için tek bir örgütte, birleşik cephede birleşmeleri gerekiyordu.

Bu hayati ihtiyaç, değişik ülkelerde anlaşıldı ve sendikaların birleştirilmesi yolunda bir eğilim güç kazandı.

Bu durumu dikkate alan Uluslararası Kızıl İşçi Sendikaları, 1934 yılında sendikal birliği sağlamak amacıyla kendisini fesh etmeyi kararlaştırdı. Bu feshetme sendika hareketini uluslararası düzeyde birleştirme sorununu ortaya getirmiş oldu.

Savaş sırasında faşizme karşı yürütülen birleşik mücadele, bütün ülkelerden işçilerin geniş bir taban üzerinde birleştirilmesi için ilk temeli meydana gtirdi.

Sendikal birliğe yönelen hareket, savaş sırasında iki ülkenin sendikaları arasında eylem birliğini sağlamak amacıyla, 1941'de İngiliz ve Sovyet sendikaları arasında yapılan temaslarla başladı.

Bunun bir sonucu olarak karşılaşmalar ve temaslar arttı. Fransız - Sovyet sendika komitesi Moskova'da bir toplantı örgütledi.

Bu toplantı, Şubat 1945'de 35 ülkeden 50 milyon işçinin temsil edildiği Londra Konferansının yapılmasını sağladı. Birleşik sendika örgütünün gerçek temelleri bu konferansta atıldı.

Eylül 1945'de Paris'te, 3 Ekim'de ilk dünya Sendikalar Kongresi haline gelecek olan, bir konferans daha yapıldı. Bu konferans herkese açık, geniş tabanlı, gerçek birliğe yönelik, demokratik ve yığınlar bir sendika örgütünün kurulmasını kararlaştırdı. Böylece Dünya Sendikalar Federasyonu (DSF) doğmuş oldu.

DSF yöneticilerinden Louis Saillanti, DSF'nin amaçlarını şöyle özetliyor :

«1945'de Dünya Sendikalar Federasyonu, birliğin, işçilerin faşizme karşı ortak mücadelesinin, barışı kurma ve sömürge halkları kurtarma isteğinin daha iyi hayat koşulları için mücadelenin, sömürücü ve savaş kışkırtıcı tekellere karşı savaşın çocuğuydu, Dünya Sendikalar Federasyonu birlik ilkelerine sadık ve halâ sadık kalmaktadır.»

Ve DSF bugün de aynı amaçlar doğrultusunda mücadele ediyor.

GENÇLİK : 12

Gençlik Örgütleri Ve Orgütlenme Onerileri : 3

İ. G. D.

İ.G.D. her ne kadar kendisinin ilerici - yurtsever gençliğin kitlesel bir örgütü olduğunu iddia ediyorsa da, gerçekte ilerici gençlik içindeki belli bir sosyalist çizginin taraftarlarından oluşur. İlk hataları bu gerçekliği bilince çıkarmamış oluşlarıdır.

Bu çizginin karakteristiği: «Uluslararası teori tek kanadıyla şahane uçuşlar yapmaya çalışmak» diye nitelenebilir.

Her ülkenin işçi sınıfı, içinde savaştığı ülkenin kendisine has özelliklerini ele alıp işlemedikçe başarısız kalmaya mahkûmdur. Başarılı sayılabilecek durumlar bile gerçekte, proletaryanın uluslararası başarılarının yol açtığı sempatiye, hiç de hak etmeden, resmî bir konumdan yararlanarak konmaktır.

Başlangıçta bu durumun yol açtığı olumsuzluklar görülmez, hatta kısmen mücadelenin gelişiminde bir üst aşamaya, uluslararası çağdaş deneyin tanınmasına denk düşmesi bakımından olumlu yanları ağırlıkta olabilir. Ama hayat durmaz, gelişir, olumluluklar olumsuzluklara döner. Uluslararası teori tek kanadıyla kalış, ülkenin somut sınıf savaşımının şartlarında, ulusal gerçekliğin sert yüzüne çarpar, başarısızlıklara yol açar. O zaman da ulusal gerçeği açıklama ve değiştirme yetersizliği, hiç istenmeyen bir sonuca, uluslararası proletarya hareketinin teori ve pratiğine güvensizlik duyulmasına sebep olur. Hiç kimsenin proletaryanın uluslararası hareketinin itibarını miras yedi gibi harcamaya; bu harekete güvensizlik duyurmaya hakkı yoktur.

Elbette bütün bu dediklerimiz, uluslararası teori ve pratiğin ihmal edileceği anlamına gelmez. Bu yönden ufak bir eğilim bile çok tehlikeli sapıtmalara yol açabilir.

Türkiye'de proletarya partisinin kuruluşu yarım asrı geçer. Her ülkenin proletarya partisi ilk kuruluş ve gelişme dönemlerinde, henüz teorik - pratik yetersizliği nedeniyle elbette uluslararası deneyimin yol göstericiliğine büyük bir gereklilik duyar. Bu da bizim hareketimizde 1930'lar öncesi döneme denk düşer. 1930'lardan sonra Türkiye'nin proletarya partisi, kendi ülkesinin orjinal teori ve pratiğini geliştirmiş, uluslararası teoriye zengin katkılarda bulunmuştur.

İGD'li arkadaşların çizgisi de 1930'lar öncesinin karakteristiklerini taşır. Yarım yüzyılın teorik - pratik kazançlarına gözlerini kapıyorlar. Ne yazık ki görmezden gelişin, hatta reddedişin olumsuzlukları henüz açıkça görülemiyor. Bunun bir nedeni de, sosyalist hareketin 1960 sonrasında adeta yeniden doğması olayıdır. Yeni kuşaklar, eski kuşakların katettiği yolu adeta yeniden katetme durumundadırlar. Bu durumu en azından yayınlarda bile gözlemliyebiliriz. 1965 - 70 döneminde Bilimcil Sosyalizmin klasiklerinin çevrilmesi ağırlıklaşır. 1973 - 76'da ise: çağımızdaki deneyimi anlatan eserlerin çevrilmesi ağırlık almıştır. 1960 sonrası kuşağın, nisbeten bağımsız gelişiminde yeni bir dönemin eşiğine gelinmiştir. Türkiye'nin orjinal teori ve pratiğini işlemek. Bu noktaya gelinince ister istemez, Türkiye proletaryasının henüz anlamı ve önemi kavranılmayan zengin teori ve pratiğinin öğrenilmesi ağırlık kazanacaktır. Ve bu momentte İGD'nin temsil ettiği çizginin yetersizliği ve olumsuzlukları açıkça göze batar hale gelecektir.

İGD çizgisinin temel yanlışı elden geldiğince gösterilmeye çalışıldı. Şimdi bu genel ve kısmen de soyut denebilecek yargıyı somut örneklerle kanıtlamaya çalışalım.

İlerici - Yurtsever Gençlik gazetesinin hemen hemen her sayısında, uluslararası gençlik ve öğrenci hareketini inceleyen yazılara, haberlere geniş bir yer ayrıldığı görülür. Bunun için, bu arkadaşlar kınanamaz. Yararlı bir iş yapmaktadırlar. Uluslararası gençlik hareketi hakkında gençliğe bilgi veriyorlar. Çok iyi. Ama Türkiye gençliğinin sorunlarına nasıl yaklaşıyorlar? Yani, onun orjinal konumunu nasıl değerlendiriyorlar?

Dergide yer alan yazılar içinde, Türkiye Gençliği sanki ileri kapitalist ülkelerin gençliğiyle aynı konumda, aynı sorunlarla karşı karşıya gibi ele alınır. Hatta Türkiye gibi geri bir ülkede, gençlik hareketinin «bilimsel teknik devrim»e bağlandığı bile görülür. Halbuki Türkiye'de gençlik hareketinin nedenleri arasında «bilimsel teknik devrim»in ancak dolaylı, ikincil bir etkisi söz konusu olabilir.

Bu işte o derece ileri gidilmiştir ki, ileri kapitalist ve sosyalist ülkelerde gençlik sorunlarını inceleyen K. Zaradov'un makalesi, sanki, Türkiye gençliğinin sorunlarını ele alan bir inceleme havasında İlerici Yurtsever Gençlik Dergisinin 10.uncu sayısında yer alır. Yazıya: «Gençlik ve Sınıf Mücadelesi» başlığı koyulmuştur. Şu noktalar da dikkate değer. Yazı imzasızdır. Yani K. Zaradov'un yazısı olduğu belirtilmemiştir. Yazı kısaltılmıştır, orjinal akışı değiştirilmiştir, bazı cümleler tırnak içinde kaynak gösterilmeden aktarılmıştır. Bazı cümleler ise değiştirilerek sanki ayrı bir yazarın görüşleri gibi hiç tırnağa bile alınmamıştır. İşin ahlâkî yanı bir yana.

Derginin bütün yaptığı, somut sorunlara değinmekten kaçarak, genel doğrularla işi idare etmeye çalışmak olarak tanımlanabilir. Somut mücadele, örgüt: biçim ve parolaları konusunda ise hemen hemen hiç bir doğru öneride bulunmamasıdır. Biraz açalım.

Bilinir, siyasî savaş, daha karmaşık olmakla birlikte, biraz ordular savaşına benzer. Bu savaşta içinde bulunan TAKTİK MOMENTE en uygun mücadele biçim ve parolaları; örgüt biçim ve parolaları koymak gerekir.

Savaşın diğer bir kuralı da: **«güçlerin en irisini, düşmanın en yaralanabilir yerine yığmak»tır.**

Türkiye'de içinde bulunduğumuz devrim konağı, DEMOKRATİK DEVRİM adını alır. Askerlik deyimleriyle konuşulursa STRATEJİK hedef Demokratik Devrim: Yani Uluslararası Finans - Kapitalle etle tırnak olmuş Finans - Kapital ve Tefeci Bezirgân derebeği ittifakının elinden iktidarı almaktır.

Bu stratejik konak içinde nasıl bir taktik momentte bulunuyor. İlerici Yurtsever Gençlik Dergisi çıktığından beri M.C. hâlâ iktidardadır. Yani bir savunma momentindeyiz.

Parolalar ve örgüt biçimleri içinde bulunulan taarruz ve savunma taktiklerine uygun düşmelidir.

İlerici Yurtsever Gençlik Dergisi'nin 10.cu sayısında şu manşet görülüyor: **«M.C. YIKILMALIDIR! Halktan Yana Demokratik İlerici Bir İktidar İş Başına Geçmelidir».** İşte hiç bir değeri olmayan, genel doğru (tabii içinde bulunulan taktik konağa uygun düşmediği için: özel olarak yanlış) bir parola. Ya da İGD'li arkadaşların deyimiyle: Belgi: (Şiar - Slogan).

Elbet bugün bütün halkın önündeki görev Faşist MC iktidarını tecrit etmek, iktidardan uzaklaştırmaktır. Bunun bir tür içinde bulunduğumuz mücadelenin hedefi olarak niteleyebiliriz. Bu hedef bütün ilericiler tarafından kabul ediliyor. Konunun en önemli noktası burada. Esas hedefi gözden kaçırmadan, mücadelenin o anına uygun parolalar atmak gerekir.

Eğer ortada bir devrim durumu varsa, halk insiyatifi ele geçirmiş taarruz taktiğine girmişse: «MC Yıkılmalıdır», bir halk iktidarı kurulmalıdır parolası bir anlam taşır. Ortada bir devrim durumu yokken, savunma durumundayken siyasî sorumsuzluk ve toyluluktan başka nedir?

Parolanın ikinci bölümüne gelelim: «Halktan yana, Demokratik ilerici bir iktidar iş başına geçmelidir!» Bu şöyle tanımlanıyor: **«Kimi çevrelerin iddia ettiği gibi bugün parlamento içinde varolan demokratik bir siyasi örgütün tek başına iktidarı, gerçek anlamda halktan yana demokratik bir iktidar değildir. (...) Gerçek anlamda halktan yana demokratik bir iktidar ise tüm demokratik güçlerin içinde yer aldığı, işçi sınıfının geniş bir biçimde temsil edildiği iktidardır.»**

Bütün bunlar iyi dilek olmaktan ileri gidemez. Ortada bir devrim durumu yokken, bir devrim durumunun parolasını taktik bir şiar olarak öne atmak yanlızca kafa karıştırmaya, almanca konuşmak gereken dönemde fransızca konuşmaya benzer.

Bereket kendileri bile attıkları parolaları ciddiye almıyorlar. Yoksa «MC Yıkılmalıdır» parolası kitlelerle geniş ilişkileri olan bir parti tarafından atılırsa bir hizmetten başka bir şey getirmez. Yazar, ordular yöneten, orduları taarruza kalkmış bir kumandan edasıyla yazıyı şu sözlerle bitiriyor: **«İşçiler, köylüler, aydınlar, öğretmenler, öğrenciler, tüm emekçiler, ileri demokratik bir düzen oluşturacak, halktan yana bir iktidar için ileri!»** Eğer orduları olsaydı, kâğıt üzerindeki bu emir, savunma durumunda bulunan bir ordunun akılsızca saldırıya geçip imha olmasıyla son bulurdu.

(Devamı 4. Sayfada)

Sosyalist
DÜŞÜNCE ve DAVRANIŞ GAZETESİ
Haftalık Siyasî Gazete (Şimdilik 15 Günde Bir Çıkar)
Sahibi: Yaşar Yuva / Sorumlu Müdür: Emin Zülfikâr / Adres: Nuruosmaniye Cad. Garant İş Hanı No: 36 - 2/7 / Dizgi - Baskı: Murat Matbaacılık Koll. Şti. Tel: 27 45 71 / Son Baskı Tarihi: 5 Ekim 1977 / Abone Şartları: 6 Aylık 48 TL., Yıllık 96 TL.

Dr. Hikmet Kıvılcımlı'yı Saygıyla Anıyoruz

«70'ne geldim. Hiç bir zaman kendimi beğenemedim. Daima, sonsuz eksiklerimle cenkleşirim. Bir ara çok toyken, kendini beğenenlerin çürüklerini elle tuttuğum halde) gerçek bir güce dayanmış olabileceklerini sanırdım. Denemelerim çoğaldıkça, kendini beğenmenin bir yaldızlı paravan olduğunu: Arkasında acıklı yoksullukların saklandığını hep gördüm. O zaman Bilimsel Sosyalizmdeki: «Mükemmel adam = ölmüş adam» gözleminin derinliğine ve sağlamlığına bir daha sonsuzca inandım.»

(Dr. Hikmet Kıvılcımlı)

11 Ekim 1977: Türkiye işçi sınıfı yiğit önderi Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın ölüm yıldönümüdür.

Bu nedenle gazetemiz, önümüzdeki sayıda, Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın hayatı ve mücadelesini anlatan özel bir ek yayınlayacaktır.

Vatan Partisi'de parti örgütle-

(Devamı 3. Sayfada)

Sosyalist

KURUCUSU : Dr. HİKMET KIVILCIMLI
SAYI : 44 4 Ekim 1977 Salı FİATI : 400 Krş.

DÜŞÜNCE VE DAVRANIŞ BİRBİRİNDEN AYRILMAZ!

YENİ VERGİLER GELİYOR!

«Zam paketi»nden sonra şimdi de yeni «Vergi Paketi» hazırlanıyor. MC'nin, yeni zamlarla, ard arda yaptığı devalüasyonlarla, milyonlarca emekçi için zaten çekilmez hale getirilmiş hayatı cehenneme çevirmesi yetmiyormuş gibi, bir de halkın başına yeni vergileri belâ edecek. Bir türlü doymak bilmeyen parababaları ve onların eli kanlı MC'si, zamlarla, devalüasyonlarla azgınlaştırdıkları hayat pahalılığı üzerine, bir de halka yeni vergiler yükleyecek. Aşımıza, ekmeğimize el koyanlar, şimdi de soframızdaki en son lokmaya göz diktiler.

VERGİ NEDİR?

Egemen parababaları (Finans-Kapitalistler, Tefeci Bezirgân Hacıağaları) toplumda azınlığın azınlığıdır. Türkiye'mizde 40 milyon insanın içinde sayıları 3-4 bini geçmez. Bu azlığın azlığı parababaları, milyonlarca emekçiyi sömürüp baskı altında tutabilmek için pahalı ve bürokratik bir devlet cihazına muhtaçtırlar. Silahlı militarist güçleriyle, hapishaneleriyle, idarecilerle v.s. muazzam giderleri olan pahalı ve baskıcı devlet cihazını beslemek zorundadırlar. Halkın üzerinde böyle bir cihaz örgütlemezlerse, milyonlarca emekçinin sadece tükrüğü bile bir avuç parababasını boğmaya yetebilir. İşte Halka karşı kullandıkları böyle bir cihazın giderlerini, büyük ölçüde yine halktan vergi adı altında topladıkları paralarla karşılarlar.

Yetkililer, yeni «özel polis teşkilatlarının örgütlenmesi gerektiğinden» «DGM gibi özel mahkemelerin gerekliliğinden», «toplum polisinin modern silahlarla donatılması gerektiğinden» sözediyorlar. Bütün bunların giderleri nerden karşılanacaktır? Tabii ki halktan toplayacakları vergilerden. Kime karşı kullanılacaktır? Tabii ki halkın çıkarlarını savunan ilericilere, sosyalistlere 1 Mayıs katliamında, Ümraniye gecekondu katliamında olduğu gibi halka karşı kullanılacaktır. ,

RAKAMLARLA GERÇEKLER:

Vergilerin büyük yükü sabit gelirli ücretli işçilerin ve maaşlı küçük memurların üzerindedir. İşçilerden ve memurlardan gelir vergisi daha aylıklarını almadan kesilir. Bu konudaki resmî istatistikler şöyle:

GELİR ÖDEYEN GRUPLAR ARASINDA YILLARA GÖRE VERGİ DAĞILIMI

Yıllar	Tüccar, sanayici, çiftçi, serbest meslek erbabı	Sabit gelirliler, işçiler, memurlar
1969	% 32	% 68
1970	% 34	% 66
1971	% 29	% 71
1972	% 32	% 68

Kaynak: Devlet gelirleri bülteni ve Bütçe Gelirleri 1973 Yıllığından hesaplanmıştır. (TİB Yayınları)

En son 1975 rakamları da şöyle: 33 milyar TL gelir vergisinin 8 milyar 800 milyon lirasını (yâni % 26.4) ticari kazanç sahipleri, 21 milyar lirasını (yani % 62.2) ücretliler ödüyor. (21 Eylül Milliyet, Hasan Pulur)

TİB'in (Tüm İktisatçılar Birliği) yaptığı bir araştırmaya göre, nüfusun % 30.3 ünü teşkil eden işçi ve küçük memurlar ulusal gelirin ancak % 25.6 sını alabilmektedir. Buna karşılık ise toplam gelir vergisinin % 62'sini ödüyorlar.

Egemen parababaları ise (bankerler, tüccarlar, sanayiciler), ulusal gelirin büyük bir kısmına el koymalarına rağmen % 38 den daha az oranda vergi ödüyorlar, (çünkü bu orana çiftçiler, serbest meslek sahipleri de dahil) üstelik bir de teşvik tedbirleri maskesi altında gümrük muafiyeti, yatırım indirimi, ihracatta vergi iadesi yoluyla verdiklerini de geri alıyorlar.

Gelir vergisinin yanısıra, işçilerin ve küçük memurların sırtına yüklenen ikinci önemli yük DOLAYLI VERGİLER dir. Dolaylı vergiler, toplam vergilerin önemli bir bölümünü teşkil etmektedir.

Bu konuda rakamlar şöyle:

VERGİ GELİRLERİNİN YILLARA GÖRE DAĞILIMLARI ,

Yıl	Dolaysız vergiler	Dolaylı Vergiler
1969	% 36	% 64
1970	% 38	% 62
1971	% 38	% 62
1972	% 39	% 61

Kaynak: Bütçe Gelirleri Yıllığı 1973, Maliye Bakanlığı Gelirler Gn. Md. (TİB Yayınları)

Toplam vergilerin % 61 gibi önemli bir bölümünü teşkil eden dolaylı vergiler, yine halkın sırtına yüklenmiş, adaletsiz vergilerdir. Çünkü dolaylı vergiler: şeker, tuz, kibrit, gaz, sigara, içki gibi mallarda, halk tarafından daha yüksek fiyat şeklinde dolaylı olarak ödenirler. Patronların geliri, işçilerin gelirlerinden 100 kat, 1000 kat daha fazladır, ama bu malları alırken yine aynı vergiyi öderler. Üstelik şeker, tuz, kibrit, gaz gibi mallar fakir halkın zenginlere nazaran daha çok tükettiği mallardır. Bu yüzden

(Devamı 3. Sayfada)

● 22 Eylülde yapılan % 10'luk devalüasyonla ilgili Vatan Partisi Genel Başkanı Mehmet Özler'in basın bildirisi :

MC VATANA VE MİLLETE İHANETE DEVAM EDİYOR

IMF (Uluslararası Para Fonu) heyetinin geldiği günlerde, halkımıza «bayram hediyesi» olarak sunduğu «zam paketiyle», elektriğe, suya, demire, çimentoya, petrole, tekel maddelerine, PTT hizmetlerine dolayısıyla bütün gıda maddelerine, ulaştırma araçlarına velhasıl iğneden ipliğe herşeye zam yaparak hayatı pahalandıran MC, şimdi de devalüasyon yaparak paramızın değerini % 10 oranında düşürdü. Yani bir gecede halkımızın cebindeki yüz liranın on lirasını çaldı. Sahte para basanlara «kalpazan» denir ve devlet yakasına yapışır. Devalüasyon ile MC «resmî kalpazanlık» yapıyor ve elbet halk yakasına yapışacaktır.

İkinci MC örgütlenir örgütlenmez, yaptığı ilk iş, paramızın değerini % 6 oranında düşürmek olmuştu. Şimdide % 10 oranında düşürüldü. Böylelikle İkinci MC örgütlendiğinde, emperyalistlere olan 180 milyar TL. dış borçlarımız, iki kalemde 210 milyar TL.'ye çıkarılarak, 30 milyar TL. yabancı parababalarına hibe edildi. Bu devalüasyonların arkası da gelecek. Böylelikle halka kazık yavaş yavaş batırılarak, Uluslararası para kuruluşlarının isteği olan % 30 - 40 oranına ulaşılacak.

Egemen parababaları —banka şirket beyleri, tefeci bezirgân hacıağaları— ve onların saldırı cephesi MC, emperyalistlerden dolar dilenebilmek için isteklerini kölece uygulayarak vatana millete ihanet ediyorlar. Sonra da «zamlar milletimize hayırlı olsun», «zamlar fiyat artışlarını durduracaktır» diyerek, açıkça milletle alay ediyorlar. VE halkımız yoksulluk mengenesinin dişleri arasında daha fazla sıkılıyor.

Vatan Partisi olarak, zamlara, hayat pahalılığına ve devalüasyona karşı, bütün sosyalist, demokrat ve yurtsever güçleri, koordineli bir şekilde örgütlü mücadeleye çağırıyoruz.

VATAN PARTİSİ
Genel Başkanı
Mehmet Özler

DUYURU

11 Ekim Salı günü, Dr. Hikmet Kıvılcımlı'yı anma töreni düzenlenmiştir.

Yer : İnci Düğün Salonu
Pazar Yeri Arkası
Valide Camii Cad. No: 50

Saat : 19.30 Aksaray - İSTANBUL

VATAN PARTİSİ

Enerji Konferansının Ardından

19 - 23 Eylül tarihleri arasında, İstanbul'da, şölenleri, ziyafetleri kendisinden daha çok ilgi çeken, «Dünya Enerji Konferansı» yapıldı. Şölenler, ziyafetler için milyonlarca lira harcandığını, burjuva gazeteleri de yazdı. Enerji fukaralığımızı, iktidar böyle yaldızlı şölenlerle örtmeye çalışıyor. Olanlar halkımızın o gerçekçi atasözü ile, «yattığı ahır sekisi, çaldığı İstanbul şarkısı» idi. Türkiye halkı köhne karanlıkta bırakılırken, MC iktidarını halkımızla alay edişinin bir başka örneği idi, bu.

Konferansta, Türkiye'nin enerji sorunları ile ilgili olarak, çok sınırlı çevrelere söz hakkı tanınıyordu.

Vatan Partisi bir basın bildirisiyle enerji konferansıyla ilgili olarak görüşlerini açıkladı.

Vatan Partisi'nin basın bildirisi özetle şöyledir :

«Başbakan S. Demirel, konferansta, "hemen her ülkenin; petrol, kömür, tabii gaz gibi mutad enerji kaynaklarının bilinen rezervlerine yenilerini eklemek için yoğun bir araştırma faaliyetine girilmiş bulun"duğunu söyledi. Oysa ülkemiz belki de bu yöndeki çabaların en yavaş, en sorumsuzca yürütüldüğü ve ülke çıkarlarının uluslararası tekellerin çıkarlarına feda edilmesi yüzünden çaba göstermemenin bile tercih edilebildiği ülkelerden biridir. Türkiye hidro - termik enerjinin sağlanabileceği doğal kaynaklar açısından yeryüzünün en zengin ülkelerinden biridir. "Türkiye yılda 51.905 milyar kwh enerji sağlayabilecek 4 milyar tonluk linyit yataklarına sahiptir" vs. Bütün bunlara rağmen enerji üretimi açısından Türkiye en alt sıralarda yer almaktadır.

«Dolayısı ile Türkiye'nin enerji fukarası oluşu doğal bir sonuç değil, izlenen kötü enerji politikasının bir sonucudur. Bu politikanın nasıl ülke çıkarlarına aykırı olduğunun en büyük kanıtı ise gene konferansa sunulan "Türkiye'nin Enerji Modeli"dir.

«Herşeyden önce bu "model" bütün Türkiye'yi aynı plan içinde mütalâa etmekte ve coğrafî farklılıkları hesaba katmamaktadır. Bu farklılıklar sosyal - siyasal zıtlıkları artıracak kadar önemlidir. Sözgelimi Türkiye'nin en büyük enerji potansiyeline sahip olan doğu Anadolu bölgesinde üretilen elektrik enerjisinin hemen tamamı Batı Anadolu'daki büyük kentlere aktarılmaktadır. İktidarın politikası ise bu zıtlığı çözümlemek değil, azıttırmak yönündedir. İkinci olarak ülkemizin enerji sorunlarının çözümü yurt içi kaynaklarının değerlendirilmemesi yönünde değil, bu çözümü yurt dışı kaynaklara ısmarlamak yönündedir. Örneğin "Hesaplanan optimal sonuca göre 1990'da ham petrolün % 90' nından fazlası linyitin % 40 ve enerji üretiminde kullanılan kömürün % 50'si dışarıdan ithal edilecektir." Çünkü üretim ülkemizin yer altı zenginliklerini ve doğal kaynaklarını emperyalist dev tekellerin insafına (!) bırakan bu tekellere en geniş ayrıcalıkları tanıyan iktidar başka bir yol izleme, bağımsız kararlar alma olanağına sahip değildir. Bu yüzden dünyanın en büyük hidrotermik kaynaklarına sahip bu ülkenin enerji üretimi, Türkiye'nin petrol alanlarını elinde tutan tekellere yaranmak için petrole dayandırılmıştır.

«Bu gerçekler S. Demirel'in "gerekli öz enerji kaynaklarımız ihtiyacın gerisinde kalmaktadır." sözlerinin nasıl bir hesabın neticesi olduğunu ortaya koymaktadır. Başbakan Türkiye'de bir avuç ithalâtçı - aracı zümresinden başka hiç kimseyi memnun etmeyecek bir politikayı haklı çıkartmak için konferansı bir zemin olarak kullanmıştır.

«Halbuki Türkiye'nin enerji potansiyeli, bugünkü ihtiyacının birkaç mislini karşılamak durumundadır. Oysa Türkiye gibi geri kalmış bir ülkenin kendi doğal enerji kaynaklarını sonuna kadar değerlendirilmesi gerektiği gibi, ayrıca en modern enerji üretim yöntemlerine de başvurması kesin bir zorunluluktur. Fakat ne geçmiş yılların ne önümüzdeki yılların bütçelerinde atom enerjisi üretimi ile ilgili bir ödenek ayrılmamıştır. Aynı şekilde bu konuda uzman eleman yetiştirilmesini amaçlayan bir eğitim seferberliği de hükümet programında yer almamıştır. Ne de yerli uranyum kaynaklarımızı değerlendirecek bir plan mevcuttur. Fakat Vatan Partisi programında atom enerjisinin değerlendirilmesi de ele alınmakta ve "sanayie elverişli atom pilleri, elek trik santralları kurulması" ön görülmektedir.» denilen basın açıklamasında, ayrıca: «"Türkiye'nin Enerji Modeli" adı altında önerilen ve yer altı kaynaklarının ve doğal zenginliklerin uluslararası emperyalist tekellerin sömürüsüne açılmasından başka bir şey olmayan bu teze karşı çıkılmalıdır.» denmektedir.

Pahalılığa Karşı Birleşelim, Savaşalım

İMAM BUDAK
Pahalılık ve İşsizlikle Mücadele Derneği (PİM) Genel Başkanı

Halk düşmanları cephesi MC, güvenoyu aldığı günden bugüne kadar yaptığı toplam % 16 oranında devalüasyonla ve iğneden ipliğe, gazdan tuza yaptığı zamlarla pahalılığı iyice azıttırdı. Böylece hayatı daha da yaşanmaz hale getirdi. Yabancı, Uluslararası parababalarının emrinde, onlara hizmet için, vatan - millet hainliğinin binbir türlüsünü yapmak ta, hainliklerini halkın gözünden kaçırmak için de binbir türlü yalana, dolana başvurmaktadır.

Halk düşmanları cephesi MC'nin vatan hainliklerine karşı halkımızın duyduğu nefret, gösterdiği tepki gün geçtikçe artmaktadır. Hele yapılan son zamlar, MC'ye karşı duyulan öfkeyi iyice yükseltmiştir. Fabrikalarda, işyerlerinde, kahvelerde, dolmuşlarda, son devalüasyonla cebindeki 100 TL.'den 16 TL.'si, son zamlarla da yiyeceği ekmeğinin üçte biri elinden alınmış çalışan insanlarımız parababaları iktidarına karşı ağız dolusu küfürler savurmakta, adım başı öfkelerini dile getirmektedirler. Ne var ki, pahalılıktan bir kez daha ağzı yanmış vatandaşlarımızın tek tek, birbirinden habersiz küfürleri, öfkeleri saman alevi gibi yanıp sönmekte, unutulup gitmektedir. Böyle olduğu sürece de halk düşmanı MC'nin vatan hainlikleri daha da katmerleşecektir.

Vatan hainleri, hainliklerini, kendileri domuzuna tepeden tırnağa örgütlü olduğu halde, çalışan yığınlarımızı örgütsüz bırakabildiği için yapabilmektedirler. Kendileri örgütlü olmanın önemini bildikleri için, çalışan yığınlarımızı tek tek, dağınık, örgütsüz bırakmak isterler.

O halde ne yapılmalıdır? Ekmeğimizle, aşımızla, çocuğumuzun rızkıyla oynayan bu halk düşmanları cephesine, onların en korktukları, hiç istemedikleri şeyi yaparak, örgütlenerek karşı çıkalım. Pahalılıktan, işsizlikten, zulümden ağzı yanan her vatandaş kendi meslek örgütlerinde, yığın örgütlerinde, siyasî partilerinde örgütlenmelidirler.

Pahalılığa karşı mücadelede, binbir türlü baskı ve imkânsızlıklar içinde, parababaları düzenine karşı dövüşen Pahalılık ve İşsizlikle Mücadele Derneği (PİM)'nin önemli bir yeri vardır. Her yurtsever kişi, bulunduğu yerde, vatandaş topluluğu içinde PİM'i örgütlemeye çalışmalıdır. Yalnız kendi gücü yetmiyorsa, kendi gibi yaşayan ve düşünenlerle bir olup, PİM'i örgütleme yolları aramalıdır. Öyle ki, bırakalım PİM'in örgütlenemediği bir tek il ya da ilçeyi, bir tek köy ve mahalle kalmamalıdır. Köy köy, mahalle mahalle PİM çatısı altında örgütlenip, güçlenerek parababalarının işsizlik, pahalılık cehennemlerine, devalüasyonlarına, zamlarına, vergilerine, gün geçtikçe azgınlaşan zulümlerine karşı duralım, onlara hesap soralım ve kendi vatanımızda kendi alın terimizle rezil olmadan yaşayabilelim.

Durum bu kadar acil ve önemli iken, ülkemizdeki halktan yana örgüt ve kişiler aralarındaki görüş ayrılıklarını ileri sürerek, öyle olumsuzlaşıp, «bastıkları yerde ot bitirmeyen Cengiz'liklere» düşüyorlar ki, parababalarına keyfinden göbek attırıyorlar. Çeşitli devrimcilerimiz görüş ayrıklarına dayanarak, PİM'in örgütlenmesine yardımcı olmuyorlar, hatta bizzat engel olmaya çalışıyorlar. PİM'in örgütlenmesine karşı olmak, pahalılığa, işsizliğe yani bu sömürü düzenine karşı verilen mücadeleye karşı olmak demek değil midir? PİM, görüş ayrılıklarından dolayı, yanyana gelinemeyen bir örgüt değil, aksine çeşitli gruptan, partilerden devrimcilerin ortakça çalıştıkları birleştirici bir örgüt olmalıdır. Bütün yurt çapında örgütlenmiş PİM'lerle zamlara, devalüasyonlara, cinayetlere karşı tepkiler, protesto eylemleri yurt çapında yükselecektir. Böylece çalışan yığınlarımız tek bir ses, tek bir yumruk olabilecekler, artık vatan hainleri «köpeksiz köyde, değneksiz gezemiyeceklerdir».

Peki, pahalılığa, işsizliğe, zulme karşı mücadelede sadece PİM'in çatısı altında örgütlenmek yeterli midir? Elbette hayır. Var olan ve olacak bütün halktan yana örgütler yanyana gelip, ortakça halk düşmanlarına karşı mücadele vermelidirler. Bütün halkçı örgütler belli bir program etrafında, kalıcı, sürekli güç ve eylem birliği yapmalıdırlar. Ortak düşmana karşı ortak mücadele etmekte PİM'e önemli görevler düşmektedir. PİM sürekli, kalıcı ve

(Devamı 3. Sayfada)

KIRA FACIASI

«Son günlerde basını geniş ölçüde meşgul eden sözde konut darlığı sırf işçi sınıfının genellikle kötü, aşırı kalabalık ve sıhhi olmayan yerlerde oturması sorunu değildir. Bu konut darlığı bugüne özgü bir so run da değildir. Daha önceki bütün ezilen sınıflarla karşılaştırıldığı zaman bu sorun, modern proletaryaya özgü bir cefa bile değildir. Tam tersine ezilen sınıflar her dönemde, şu veya bu ölçüde bunun acısını çek mişlerdir. Bu konut darlığına son vermek için bir tek yol vardır: Hakim sınıfların işçi sınıfı üstündeki bütün sömürü ve baskısını tamamiy le ortadan kaldırmak. Bugün konut darlığı denen şey, nüfusun ansızın hızla şehirlere akışı sonucunda işçilerin kötü konut şartlarının daha da kötüleşmesidir; bu daha da kötüleşme kiralardaki muazzam artış, fazla kalabalık, bazı evlerin daha da kalabalıklaşması ve bazıları için hiç oturacak ev bulunmaması şeklinde ortaya çıkmıştır. Bu konut dar lığı üstüne çok konuşuluyor. Çünki darlık işçi sınıfını aşıp küçükburjuvaziyi de etkilemeye başlamıştır.»

(F. Engels - Konut Sorunu, sf. 24)

Bugün ülkemizde de kira derdi vatandaşlarımızı can evinden vuran en büyük millî illetlerimizden biri haline geldi. Vatandaşlarımız elleri ne geçen ücretlerin büyük bir bölümünü gayri sıhhî izbeciklere yatırıyorlar. Her türlü insanî ihtiyaçlardan yoksun ve sağlık şartlarına uygun olmayan bu izbelerin yahut ta harabelerin yıllık kiraları maliyetlerinin 1/5'ini çoktan aşmıştır. Normal oturulabilinir evlerin kirası ise, aylık ücretlerden daha fazladır.

Tüm Memurlar Birleşme ve Dayanışma Derneği (TÜM - DER)'nin yaptığı bir ankete göre, ikinci dereceden aylık alan bir memur, aylığının tümünü verdiği takdirde kaloriferli bir evde oturabilmektedir. 4. dereceden bir memur ise, eline geçen 3.733 lira ile, Ankara'da iki oda 1 salonu olan bir evi kiralayabilmektedir.

Kazancının tümünü kiraya yatıran insan ne yiyecek, ne giyecek, nasıl eğlenecektir? Bu salt kiranın yanında bir de diğer barınak (elek trik, su, havagazı, kalorifer vb.) masrafları nereden karşılanacaktır? O zaman ister istemez az çok sağlık şartlarına uygun bir evde oturmak vatandaşlarımız için lüks olmaktadır.

İçinde yaşadığımız kapitalizm düzeninin yarattığı köylerden şehir lere akın, konut şartlarının daha da kötüleşmesi neticesine varıyor. Böylece bazı evleri kalabalıklaşıyor, bazı vatandaşlar ise, evsiz kalıyorlar.

Şehirlerin dış mahalleleri hergün belediyelerce yıktırılan halk tarafından yeniden yapılan gecekondularla doluyor. Hatta işsiz vatandaşlarımızın bir kısmı parklarda, inşaatlarda, gar, otogarlarda barınıyorlar. Ayrıca köylerden şehirlere göçün arttırdığı kiralık ev talebi, ucuz ve sıhhi evler yapılarak karşılanmıyor. Halka lüks daireler eline geçen ücretin iki - üç misli kira ile gösteriliyor. Hanlarda, villalarda, saray gibi evlerde efendiler, beyler oturuyorlar. Çoğunun ise, on larca evi var. Halkın konut talebini karşılayacak kadar ev şehirlerde çoğunlukla bulunmasına rağmen, vatandaşlarımız gecekondularda veya barınacak bir yerleri bulunmaksızın günlerini geçiriyorlar. Bu suni talep artışı suni olarak kiraların olağanüstü artması neticesine varıyor. Ve dolayısıyla büyük emlâk sahiplerinin işine yarıyor.

Küçük tasarruf sahipleri paramızın hergün değerinin düşürülmesi karşısında tasarruflarını küçük arsa ve evlere yatırıyorlar. Çünki ellerindeki tasarruf para olarak kaldığı sürece «resmî kalpazanlık» karşılıksız para basılması mekanizmasıyla alım gücünü yitirmektedir. Bu arsa ev almaya karşı talebin yükselmesi ev ve arsa spekülâtörleri ni ev ve arsaları fahiş fiyatla satmasına neden olmakta bu da kiraların arttırılması neticesine varmaktadır.

Kira sorunumuzun vatanımızda kira faciası halini almasının bir diğer ve en önemli nedeni de, vatandaşların düşük ücretle çalıştırılmasıdır. Bu durum halkımızın satın alma kabiliyetini düşürmektedir. Buna askercil ve kırtasiyeci aşırı lüks «devletçiliğimizin» masraflarının vergi ve benzeri biçimde çalışan insanlarımızın sırtından çıkarmasını da katarsak, vatandaşlarımızın durumu daha da iyi anlaşılır. Eline geçen üç kuruşluk ücreti devlet vergisine ve iratçılara kaptıran halkımızın karşısına herşey azgın hayat pahası biçiminde çıkmaktadır. Memleketimizin içine düşürüldüğü kira faciasından ve diğer binbir illetten kurtul-

(Devamı 3. Sayfada)

Emperyalizm, NATO ve Türkiye

● İstanbul'da 37 demokratik kuruluş «Nato, kararlılık 77» tatbikatı nedeniyle 1 Ekim'de emperyalizmi ve Nato'yu kınayan bir forum düzenlemişlerdir. 10 örgüt adına forumda söz alan konuşmacılar, Emperyalizmin ve Nato'nun gerçek yüzünü açıklayan konuşmalar yapmuşlardır. Toplantıda PİM temsilcisinin bazı bölümlerini zaman darlığı nedeniyle kısaltarak yaptığı konuşmanın metnini aynen veriyoruz :

Değerli Yurtsever Dinleyiciler,

Vatanın kan içici emperyalistlerce gizli işgal altında tutulan Türkiye'nin yurtsever evlâtları.

Dünya dengesinin en nazik yerinde bulunan vatanımız, yüzlerce Amerikan üsleri ve mevzileriyle kaplı durumdadır. Bu üsler ve mevziler Türkiye'mizin bütün nazik yerlerinden sarmıştır.

Hava üsleri, Adana'da (İncirlik)'ten Diyarbakır'da (Pirinçlik)'e dek bütün güney ve doğu Türkiye'yi yabancı pençesine sokmuştur. Batı Anadolumuz İzmir Nato merkezinin emrindedir. İstanbul'dan Kars'a kadar bütün kalabalık merkezlerimiz, İstanbul'daki Karamürsel merkezi Amerikan üssüne bağlıdır. Türkiye'nin başkenti Ankara mevzileri ile orta Anadolu, Şile, Samsun, Trabzon mevzileri ile Karadeniz bölgemiz Amerikan elektronik üs ve mevzilerinin kontrolu altındadır. Bu üs ve mevzilerde Türkiye'yi ve yakın doğuyu bir saniyede havaya uçuracak silahlarıyla Amerikan emperyalizmi buralarda pusu kurmuştur.

Bu Amerikan üsleri ve mevzileri yurdumuz toprağında olmasına rağmen tamamen kendi kontrolları altındadır. Onlara kul köle olmuş Türk yetkilileri dahi buralara giremez. Bu üslerin ikmalleri gene Cusmatt ve Tusloy adlı Amerikan yardım teşkilâtı ve Amerikan Lojistlik Destek Komutanlığı tarafından planlanır. Hiçbir Türk yetkilisi bunlara karışamaz. Türkiye'deki üs ve mevzilerin dış emniyetleri ise Türkiye'ye aittir. Bu emniyet kuvvetlerinin iskân ve iaşeleri Türk Silahlı Kuvvetlerince yapılır. Özel silahların depolanmaları, bakımları ve üslerin çevre emniyetlerine tahsis edilen birliklerin giderleri millî bütçemizdendir. Bunun da savunma bütçesine yansıması 30.000.000 Türk lirası civarındadır.

İşsizlik ve pahalılık cehennemi yaptıkları ülkemizi yaşanmaz hale getirirken, kendi arzailimiz NATO'nun diş kirasını da fakir halkımız ödemektedir.

Kardeşler;

57 yıl önce yurdumuz birinci kurtuluş savaşımız ile birlikte emperyalistleri ülkemizde barınamaz hale getirmiştir. Peki bu durum nedir? Bu ne zamandan beri böyledir?

5 Mart 1959 günü Türkiye'nin egemen finans - kapital ve tefeci - bezirgân zümresi çıkarları gereği emperyalist ağa babalarıyla «dolaylı dolaysız bir komünist saldırısına karşı» ve güya «Orta Doğuda barışın idamesi» için diyerek, bu maske altında vatanımızı emperyalistlere satmışlardır.

Amerika, emperyalizmin kenefine jandarma yazıldıktan sonra, diğer emperyalistleri de birleştirerek NATO denilen askerî saldırı paktını kurmuşlardır. Emperyalistler kime saldırırlar? Birinci ve ikinci emperyalist evren savaşında paylaşamadıkları şey için birbirlerini yedikleri yurdumuz gibi bağımsızlık istiyen ülkeleri ve emperyalist kapitalist düzenin mezarını kazacak olan işçi sınıfının vatanı olan sosyalist ülkelere saldırırlar.

Kardeşler;

NATO denilen emperyalist askerî paktın arkasındakiler, başta Amerika gelmek üzere Alman emperyalizmidir. Diğer emperyalist ülkeler bunların dümen suyunda gitmedikleri müddetçe emperyalist pazar içersinde Frankların, Sterlinlerin, Liretlerin değer kaybettiklerini gördükçe, bu iki emperyalist gücün kulu kölesi olmak zorunda kalmaktadırlar. 1968 yılında geri kalmış ülkeleri kandırmak için NATO'ya kafa tutan De Gaule dünya pazarında Frankın değerinin Dolar ve Markın karşısında küçüldüğünü görünce tepetaklak devrilmiştir.

Amerikan ve Alman emperyalizminin bizim gibi geri kalmış ülkelerde işbirlikçileri yerli egemen sömürücü sınıflardır. Ülkemizde 21 Mayıs 1969'da Anayasa değişikliği aceleye getirilemez kanununa rağmen yangından mal kaçırırcasına bir tatil günü Anayasayı değiştiren Başbakan Demirel'in meclis kulislerinde görüştüğü kişi NATO baş kumandanı LEMNİTZER'dir. Açıktır ki, gizli ikili anlaşmalar ve vatan satıcılığı ayak üstü dahi yapılmakta ve Amerikan 6. filoları önünde namaz kılan tefeci hacıağalar ve yerli finans - kapitalistlerimiz olmaktadır.

Kardeşler;

İkinci dünya savaşında Sovyetler Birliği karşısında yenik düşen Almanya'ya saldıranlardan biri de Amerika olmasına rağmen yine Almanya'yı o korkunç savaş yıkımının altından çıkarıp dirilten yine Amerika'dır. Peki nedir bu iki taktik ve neyi amaçlamaktadır? Amerika bir yandan kapitalist dünya üzerindeki hakimiyetini sağlıyarak ,bir yandan da Sosyalist sisteme karşı saldırılarını güçlendirmek için yapmaktadır.

A.B.D. birinci dünya savaşından önce İngiliz ve Fransız finans - kapitali karşısında el pençe divan dururken Almanya'nın İngiltere ve Fransa karşısındaki yenilgisi yakılıp yıkılması onu Amerikan malına susamış hale getirdi. Sonunda savaşta akıtılan milyonlarca insan kanı Amerikan kasaları için altın tozu olup aktı. Ve bütün emperyalistler savaşa girmeyen Amerika karşısında gırtlağına kadar borçlandı. Amerikan finans - kapitali palazlandıkça, Avrupa emperyalizmi Amerikan yardımına ağız açmak zorunda kaldı. Almanya bunların içinde en çok şırınga verdiği ülkeydi. Fakat, emperyalizm karakteri gereği sömürgecilikten ve ülkeleri yağmadan vazgeçmezdi. İkinci evren savaşını yaratan olay yine buradan patlak verdi. Ama bu sefer savaş sonunda bir tek kendileri yoktu karşılarında dev gibi büyüyen Sosyalist Sistem vardı. Savaşın başında Almanya'da faşizmi, Sovyetler Birliği'ni ve Sosyalizmi dünya yüzünden silmesi için beslemişlerdi emperyalistler. Çünkü bu işe en yatkın ulus Almanlardı. Alman finans - kapitalinin Führer'i, Başbuğu, Hitler, Dünyayı «Bin yıllık cermen barışı» altında sömürmek üzere 2. cihan savaşını başlattı. Bilinen savaşta yine Amerikan emperyalizmine gün doğmuştu. Yeniden Avrupa yine Amerikan malına susamıştı. Bu sefer milyonlarca değil on milyonlarca insan kanı Amerikan kasalarına yine altın olup aktı. Savaş bittiğinde Avrupa emperyalistleri Amerikanın «Yardım - Plan - Doktrin» şartlarına boyun eğdi.

Beri yandan üç milyar dünya insanlığından bir milyarı aşkın insan emperyalizmin köle boyunduruğundan kurtulmuş, kurtuluşları olan Sosyalizmin yolunu tutmuşlardı. İşte emperyalizm karşısında doğan Sosyalist Sistemin gücünün bütün dünyayı saracağından ve kendisinin «Ayağı kilden bir dev gibi» yıkılıp gideceğinden korkarak Sosyalizme karşı her türlü soğuk sıcak savaş silahıyla birlikte Askerî silahı olan NATO'yu kurdu.

Amerikan emperyalistlerinin savaş ganimetleri onları savaşlara dadandırmış ve savaş sanayii kendisinin dahi frenliyemiyeceği boyutlara ulaşmıştır. Savaş silahları artık meydan muharebesi silahları ya da yerel tahrip gücü olan silahlar değil, top yekûn tahrip ve yok etme gücü olan silahlardı. Atom, mikrop, kimya silahları, bunların ingilizce harf başlıklarıyla söylersek A.B.C. silahları konuşuyordu savaşlarda. Emperyalist NATO paktı işte bu silahlarla donatılmıştı. Artık NATO demek dünyanın tepesinde insanlığın ve tüm canlı yaratıkların düşmanı bir nükleer savaş canavarı demektir.

Kardeşler;

Zaten «Kapitalist ekonomi hiçbir zaman millet ve insanlığa mutluluk ve genlik getirmek reklamını ciddiye almaz. O reklamın perdesi ardında her zaman saklı duran şey zorla silahlı ölümdür. Kapitalizm olup ta; zor, kriz, savaş, ölüm getirmeyecek düzen görülmüş, işitilmiş değildir.» (Deccal Nasıl Kapımızı Çalıyor, Dr. Hikmet Kıvılcımlı, s. 14).

İşte günümüzün öldürücü kapitalizmi ve onun askerî örgütü NATO (Atom + Bakteri + Kimya) silahlarıyla insanlığın baş düşmanı olduğunu bağırıyor. Amerikan ve Alman gizli silahları hakkında bir Amerikan kaynaklı belge şunu yazıyor: «Bundesvehr (Batı Alman Silahlı Kuvvetleri) 1969 - 1972 yılları için kimya (C) ve Bakteriyoloji (B=Mikrop) silahlarını üretip stok etmek işlerini adamakıllı ileri götürmeyi öngörmektedir... Yüz milyonlarca mark (yarım milyarı aşkın Türk lirası) devletçe harcanacak: Bilimcil Araştırmalar Bakanlığının kanadı altındaki kamu teşkilâtları, kurumları ve laboratuarları tarafından yürütülen «STOLTENBERG PROGRAMI»nın çerçevesi içinde kimya ve biyoloji denemeleri yapılacaktır. Bununla birlikte o çeşit çalışmaların irisi, her zaman olduğu gibi mutlak bir sırla çevrilmiş olarak, hep özel şirketler ve en başta ünlü İ. G. Farben'in mirasçısı bulunan kimya devleri tarafından sağlanacaktır.»

İşte bu mirasçıları Türkiye'mizin köşe başlarında ve subaşlarında adamları ve reklamları kaynaşan Alman «Kimya» ve «İlâç» sanayiidir. Alman finans - kapitali bu korkunç işi çıt çıkarmadan nasıl yürütür? Yine Amerikan kaynaklı belge bize bunu anlatıyor: «Alman BAYER, Konsorsiyumu'nun dalı olan Kansas City'deki "CHMA gro CORPORATİON», 1965 yılından beri, büyük ölçülerde zehirli gazları ve deri yüzücü zehirleri, Vietnam'da güdülen savaşlarda kullanmak üzere üretiyor. Amerikan "DOW CHEMİCAL" şirketiyle ortak bulunan, Alman: BADİSCHE ANİLİN UND SODA FABRİK" Freeport'ta (Teksas Devletinde) "DOW BADİSCHE CHEMİCAL CORPORATİON" şirketini yarattı: Orada zehirli gazlarla napalm üretiliyor. Batı Alman Konsorsiyumunun adakları ile Bundersvehr (Batı Alman Ordusu) subayları yalnız yeni BC silahlarının denemelerine Fort Dietrich ve Edgewood adlı özel Amerikan ordusu poligonlarına (silah atış yerlerine) katılmakla kalmıyorlar, o silahların yapımıyla ilgili bulunan bütün gizli dosyaları da ellerinde bulunduruyorlar. Dahası var. İndiana Devletinin Newport Kimya ve Bakteriyoloji deneme merkezlerinde Batı Alman teknisyenleri bilimcil personelin arasına katılıyorlar ve gizli laboratuarlarda doğrudan doğruya çalışıyorlar. Almanların öteki NATO ülkelerinin kimya ve bakteriyoloji inceleme merkezleri arasında böylesine sıkı bir işbirliği vardır. Büyük Britanya'nın ve Kanada'nın Suffield poligonları üstünde Almanlara her zaman rastlanabilir.» Federal Almanya'ya A.B.C. silahlarının yapımını yasak etmiş bulunmasına rağmen o kitle halinde insanları yerin dibine batırma araçlarını kullanmak Alman Silahlı Kuvvetlerinin strateji kavramının temelini teşkil eder. O yasakları kontrol etmeyi üzerine almış bulunan NATO devletleri Alman hükümetine BC silahlarının kullanıldığı câniyane bir savaşa hazırlanmayı engellemek şöyle dursun, bu hazırlığı Federal Almanya Cumhuriyeti'nin silahlanmasına bir katılma yardımı sayıyorlar.

«Avrupa'da Nato'nun başlıca gücü olarak Federal Almanya hesaba katılmalıdır. Bu durum işin temelinde Batı Almanların gazlarla ve mikroplarla denemeler yapmasını meşrulaştırıyor. Kudretli bir kimya sanayi, geniş bir araştırma şebekesi, zehirli bir gaz yapmakta zengin bir sınama, Batı Almanya'yı Birleşik Amerika'dan sonra Nato'nun ikinci bir kimya ve mikrop silahları deposu olmak gibi pek elverişli duruma yerleştiriyor. O yüzden batıda ABD'nin Alman silahlı kuvvetlerine zehirli gaz bombaları ve mermileri bağışladığı basında yankılanıyor.»

İşte, Dünya ona atom silahını yasak etmiş. Kontrol kimde? Nato'da. Nato kimin kontrolünde? Amerika ve Alman Emperyalizminin.

Kardeşler;

Birbirini ısırmayan emperyalist itlerin durumu budur.

Peki ya Nato'ya dahil olan geri ülkeler, ne durumda? NATO'su CENTO'su altında bizim gibi geri kalmış ülkeler DENEME TAHTASI olarak kullanılıyor. Batı belgeler bunu şöyle anlatıyor:

«Batı Alman eksperlerine göre, B. C. araçları, özellikle iyi hazırlanmamış, gelişme yolundaki ülkelere karşı kullanılınca kazanç sağlayıcı olur. Çünki, B. C. silahında sürpriz saldırısını başarmanın bütün özel şartları bulunur. Vietnam savaşının denemesiyle saptanan bu kanı, yeni sömürgeler rüyasına giren Bonn Alman güdücülerinin yaptıkları projelerde bol bol yankı bulmaktadır. Batı Almanya'daki gizli laboratuarlar bir "Topyekûn Savaşın" metodlarını inceliyorlar. O "Topyekûn Savaş Metodları", yalnız insanları vurmakla kalmayacak, evcil hayvanların, bitki ekinlerinin bire dek kırılmalarında ve toprağın, suların ve her şeyin mikroplaşmasını da gözetecektir.

Ya Amerika "sekiz yıldan beri Waşington'un B. C. silahları için yıllık masrafları 50 milyondan 375 milyona çıkmıştır." 1971 yılından beri Amerika'nın, insan yok eden zehirli gaz ve mikrop yetiştirme masrafı, Türkiye'nin 1 yıllık bütçesinin 1/4'ü demek oluyor.

Pantegon (Amerikan genel kurmayı) büyük ölçüde kimya silahlarını ve besbelli mikrop silahlarının NATO başkumandanlığı emrine göndermiştir.»

Ve artık NATO'da gerekeni yapıyor. Bu silahlar NATO'ya bağlı bütün ülkelere yerleştiriliyor. Ülkemiz bunların içindedir.

Kardeşler;

Ülkemizi bu emperyalist nükleer silahlardan kurtarmak yalnızca bir yurtseverlik görevi değil aynı zamanda şerefli bir insanlık görevidir. Çünkü bugün insanlığı bir nükleer savaş tehlikesi tehdit etmektedir, bu tehdidin tetiği ise ABD - ALMAN emperyalizminin NATO parmağıdır.

Yurdumuz uzak batıdan (Pasifik'teki Pearl Harbour ve kuzeydeki Alaska, Greenland uçlarından) Midilli, Sakız, Sisam, Rodos, Kıbrıs adası NATO içindedir ve Amerika «ha» deyince savaşın kızgın ateşi ortasındadır.

Öte yandan sırtından çarık çıkarılır gibi soyulan diğer az gelişmiş ülkelerden alınan haraçlarla, Kore'de, Vietnam'da, Laos'ta, Afrika'da bağımsızlık ve özgürlük savaşı veren dünya halklarına ölüm yağdırıyor. Vietnamda her «B - 52» bombardıman uçağı saldırısı, yarım milyon Türk lirası ediyor, sadece 1967 - 70 yıllarında elli bin saldırı olmuş. Yalnız bunlarla her yıl on milyar dolarlık ölüm yağdırıyor.

Kardeşler;

Emperyalizm bu kadar korkunç görünürken yenilmez olabiliyor mu? İşte yapamadığı tek şey budur. Öyle bir yeniliyor ki hem de, dünyanın küçük küçük kahraman halkları önünde «Ben ettim sen etme» dercesine itleşerek kuyruğunu toplayıp kaçıyor. Şimdi dünyanın üçte biri kızıl karanfillerle süslenmektedir. Çünkü tarih emperyalizmin dosyasını kapamış, mezar kazıcısı işçi sınıfının eline vermiştir.

Kardeşler;

Emperyalist Amerika'nın yeni başkanı Carter işbaşına gelir gelmez yıpranmış, dağılmış olan Emperyalist güçleri toplamak ve Sosyalist sisteme karşı saldırısını daha sistemli planlamakla uğraşıyor.

Emperyalizm son mevzilerinde petrol, altın vb. gibi kaynakların olduğu bölgelerde ve bunlardan özellikle ulusal kurtuluş savaşlarının olduğu yerlerde açık saldırılar planlıyor. Bunu yaparken artık kan içiciliği ayyuka çıkan Amerika tartışılmaz itibarı olan Sosyalist sistemi «insan hakları »kuzu postuna bürünerek

(Devamı 3. Sayfada)

OTOKRİTİK

Gazetemizin 35. sayısında Otokritik köşesi açtığımızı; birbirimizi karşılıklı eleştirip, özeleştiri yapacağımızı bildirmiştik.

Bu doğrultuda, gazetemize gelen derli toplu ve oldukça uzun bir eleştiriyi bu sayımızdan itibaren yayınlayacağız.

Bu eleştiriye ilişkin cevabımız bu eleştirinin bitiminde yayınlanacaktır.

SOSYALİST

Sosyalist'e Eleştiri

Öncelikle şunu belirtelim ki, Sosyalist'i diğer sosyalist parti ve eğilimlerin yayın organlarıyla karşılaştırdığımızda; gerek biçim, gerek içerik yönünden gazetenizin üstünlüğü hemen belli oluyor.

Sosyalist'te ilk göze çarpan: söyliyecek şeyin çok ama yerin kıt olduğu... Yazıları, mümkün olduğunca küçük punto harflerle dizdirerek, az yerde çok şey söylenmenin hedeflendiği hemen gözleniyor. Halbuki, diğer sosyalistlerin yayın organlarına baktığımızda tersini görüyoruz. Yazılar daha büyük harflerle diziliyor, dergi ya da gazete daha çok katlanıyor (ki daha çok masraf da demektir) ve ilk sayfa renkli gözalıcı bir kapak biçimine dönüştürülüyor. Halk bin bir dert içinde kıvranırken, bu, boşuboşuna israf, hovardalık demektir. İsraf ise müslümanlıkta olduğu gibi sosyalizmde de haramdır.

Diğer sosyalistler, öz eksikliğini görünüşü göz alıcı yaparak gizlemeye çalışıyorlar. Sosyalist'te ise durum tam tersidir. Pek göz alıcı değildir ama içeriği doyurucudur. Sosyalist'i para verip alan bir emekçi, karşılığında bir şeyler verebilmek için; Sosyalist'in elinden geleni yaptığını görür.

Sosyalist, devrimci gazeteciliği, ne Yürüyüş gibi dedikodu düzeyine, ne de —örneğin Kitle gibi— harcıalem genel doğruları biteviye tekrarlama düzeyine düşürmüyor. Sosyalist'te yer alan her yazıda: ele alınan olayların bilimcil bir çözümlemesini yapma, olayların orijinal yönlerini bulup çıkarma çabası görülüyor.

Hasılı, her bakımdan, Sosyalist diğer sol yayınlara kıyasla bir kaç gömlek üstün. Sosyalist'i okuyan doyuyor. Bunlar olumlu yanlarınız.

Ancak, bu övgüler sizi rahatlatmasın. Çünkü, Sosyalist olduğundan çok daha başarılı olabilir. Ve aşağıdaki eleştirimizi de, Sosyalist'in daha başarılı olmasına yardım edebilmek için kaleme alıyoruz.

Gazetenizin 35. inci sayısındaki «OTOKRİTİK» köşesinde, gelecek eleştirilerden beklediklerinizi şöyle belirtiyorsunuz:

«Yanlış okşanmaz, kazınır. Onun için yanlış saydıklarımızın üzerine kalemefendisinin çelebi kalemtraşı ile değil, sevimli halk filozofu Nasrettin Hoca'nın yatağanı ile saldırmak.

«Ve yanılan ne denli bize yakın, daha çok sevdiğimizse, yatağanı o denli derine kıyasıya batırmak.

«Bu prensiplerle gelen eleştirileri bu köşeden yayınlamak ve cevaplamak boynumuza borçtur.»

Biz de Sosyalist'i kendimizden bildiğimiz için «yatağanı o denli derine kıyasıya» batıracağız. Elbet biraz acıtacak. Canınızı yakacağı için, inşallah eleştirilerimizi yayımlamazlık etmezsiniz. Canınızı yakmakla, eleştiri kuralımıza uymaktan başka bir şey yapmış olmayacağız. Acı ilaç içilmeden sağlığa kavuşulmaz. Politikada da acı eleştiri ilacı içilmeden doğru yola gelinmez. İçmek göze alınmamazsa, hastalık bir kanser gibi tüm bedene yayılır, politik ölüme yol açar.

Eleştirimizin «vuruş yönü», gazetenizin şu: «ittifaklar, halk cephesi» dediği konudur. Ancak, bu konuya geçmeden önce, bazı çok belirgin eksik ve yanlışları da göze batırmazlık edemedik. Önce gazetenin manşetlerinden söz edelim.

Manşet: günün en önemli sorununun, en can alıcı yerini çarpıcı ve veciz bir ifadeyle açıklamalıdır.

En önemli sorun: egemen sınıfın öne çıkardığı egemen sınıfı en çok meşgul eden, egemen sınıfın emrindeki basın yayın araçlarıyla kamuoyunun en çok sözünü eder hale getirildiği sorun değildir. Ya da, hiç olmazsa her zaman böyle değildir. Çünkü, egemen sınıf, egemenliğini biraz da; en önemli sorunu en önemsiz gibi gösterip dikkatlerden kaçırma; en önemsiz sorunu en önemli gibi gösterip tüm ilginin odağı yapma gözbağcılığı ile sürdürür. Burjuva basınının da başlıca görevi budur.

Egemen sınıf bu gözbağcılığını, bezirgan gazetecilerin sık sık tekrarladıkları şu sözlerle formüle etmiş ve burjuva basını için başarının ölçüsü olarak kurallaştırmıştır: «Eğer bir köpek bir insanı ısırırsa haber değildir, ama bir insan bir köpeği ısırırsa haberdir.»

Her gün, her dakika emekçilerin, halkın ezilmesi, sömürülmesi: hep «köpeklerin insanları ısırması» dır. Elbette egemen sınıfın yayın araçları bunlardan söz etmeyi başarısızlık sayacaktır. Devrimci bir yayın organı için esas konu: «köpeklerin insanları ısırması» olmalıdır.

Bu durumda, belli bir konunun öne çıkarılması ya da çıkarılmaması sınıf savaşının bir biçimi olur. O halde, manşeti tesbit ederken egemen sınıfın öne çıkardığı konuda karşı bir tavrı açıklama sınırının dışına çıkamamak; egemen sınıfla, egemen sınıfın istediği alanda döğüşmek demektir.

Demek ki, manşeti (ya da yazıların konularını) tesbit ederken: dikkati, egemen sınıfın öne çıkardığı, dolayısıyla kamuoyunu en çok meşgul eden konuda, işçi sınıfının tavrını açıklamaktan ziyade; hangi konunun öne çıkarılması gerektiği sorununa yöneltmek gerekir. Yani, şu: «zinciri sürükleyecek ana halka» meselesi...

İşte Sosyalist'in manşetlerinin çoğunda, bu noktaya gereken dikkatin verilmediği gözleniyor. Eleştirimizin bu yönüne «cephe, ittifaklar» sorununa bağlı olarak ilerde döneceğimizden, bir tekrara yol açmamak için burada kesiyoruz.

Aşağıda, iki manşetin eleştirisini yapacağız. Bu eleştiri boyunca, konuyu dağıtmamak için, en önemli sorunun doğru tesbit edildiği varsayımından hareket edeceğiz. Yani, manşetlerin, gerçekten, işçi sınıfı için en önemli sorunu ele alıp almadığını araştırmayacağız. Ele aldığı sorunu nasıl açıkladığına bakacağız.

Yukarıda dedik ki, manşet: en önemli sorunun, en can alıcı yerini veciz, çarpıcı bir şekilde açıklamalıdır. Burada, en can alıcı yerin tesbiti: bir AMAÇ, veciz ve çarpıcı anlatım: ARAÇ sayılabilir. Sosyalist'in manşetlerinde ise, aracın mutlaklaştırılarak, bir amaç haline getirildiği görülüyor. Diğer bir deyişle, veciz ve çarpıcı bir ifadeyi manşete koyma kaygısı, en can alıcı yerin vurgulanması kaygısının önüne geçmektedir.

Örneğin, «Şapa Oturan Parlamenterizm» ve «Bitli Yorgan» manşetini ele alalım.

Birincisi, biçim olarak, bir anlatım tarzı olarak bu başlık, bir manşet yazısının başlığı olmaktan ziyade, bir makalenin, bir yorumun başlığı olmaya uygundur. «Parlamenterizm Şapa Oturtuldu» bir manşet olabilir. Bir olay çarpıcı bir şekilde açıklanmış olur. Ama, yukardaki manşet hiç bir olayı açıklamıyor, «ve» bağlacıyla bir ilişkiden söz edileceğini, bir ilişki olduğunu ihsas ettiriyor. O şeylerin ilişkisini açıklamıyor.

Zaten, —eğer yanılmıyorsak— «Şapa Oturtulan parlamenterizm» Dr. H. Kıvılcımlı'nın, 1970-71 döneminde yayımlanan sosyalistlerde yer alan bir başyazısının başlığıdır. O dönemde parlamento işlemez hale getirilmişti. Yazıda bunun nedenleri açıklanıyordu.

«Bitli Yorgan» deyimi ise, seçimler arefesinde bir bakanın koalisyona taktığı addır. Özellikle İcra organını tanımlamaktadır. Manşette, çok ayrı koşullarda, ayrı şeyleri tanımlamak için kullanılan sözler, bir «ve» bağlayıcıyla birleştiriliyor. Sanki, parlamenterizmin şapa oturmasıyla, koalisyonun bitli bir yorgana benzemesi arasındaki ilişkinin ve nedenlerinin açıklanacağı zannı veriliyor. Ama alttaki yazıda, böyle bir ilişkinin ve nedenlerinin açıklandığı da görülmüyor. Esasında olaylar arasında o zaman böyle bir ilişki yoktur ama, hiç olmazsa, yazıda böyle bir ilişkiyi açıklama kaygısı olsa... O da yok. Sırf bazı olaylar alt alta dizilerek, bir tasvir yapmakla yetinilmiş, bir tahlil yok.

Kaldı ki başlık özce de yanlıştır. O manşetin atıldığı günlerde parlamenterizm hiç de şapa falan oturtulmamıştı. «Otomatik kanun makinası» olarak tıkır tıkır seçimleri erkene alıyordu. Ama şimdi parlamenterizmin şapa oturtulmasından söz edilebilir.

O zamanlar, Finans-Kapital, bunalım zirveye gelip, tüm kredi ve dövizler tükenmeden, seçimleri öne almak için parlamentoyu tıkır tıkır çalıştırırken, şimdi, amacına ulaşmış, «tedbirler paketi»ni icra organı vasıtasıyla uygulamaya koymuştur. Ve halkın sıkıntısının olağanüstü yükseldiği bu dönemde, bu «sevimsiz tedbirler»i bir meclisin denetiminden bile kaçırmak için, yasama organının müdahale yollarını tıkamak, bu zayıf anında hükümet bunalımı yaratmamak için (çünkü, özbe öz finans kapital partileri TBMM'nin bütününde çoğunluğu yitirmiştir. Güvenilir değildir artık.) Meclis'i çalışamaz duruma getirmiştir. Başkan ve komisyonlar seçilememiş, Meclis, ismi var cismi yok duruma gelmiştir. Bu olay, Finans-Kapitalin, o parlamenterizmine bile işine gelmediği zaman hiç tahammülü olmadığının, kendi oyununun kurallarını kendisinin çiğnediğinin bir kanıtıdır.

Bu kısa açıklamadan anlaşılacağı gibi. Gazeteye çarpıcı bir manşet koyma kaygımız, herşeyin önüne çıkmış, araç amaçlaşmış, gerçeğe uygun düşmeyen şeyler söylenmiş, hatta çarpıcı bile olunamamıştır.

En önemli olayın tesbiti ve bunun can alıcı yerinin vurgulanması öncelik taşımalıdır. Bunun çarpıcı ve veciz bir anlatımı sonra gelir. Bu, çok zengin bir kültür ve deney birikimini gerektirir. Bu birikime sahip olunamayabilir. Manşetler gereğince çarpıcı ve veciz olmayabilir. Bu ikinci planda kalır. Önemli olan, en önemli olayı seçmek, onun can alıcı yerini, çözümünü anlatmaktır.

Çoğu manşetleriniz için benzer eleştiriler yapılabilir. Biz en kolay görülen, en uç (ekstrem) bir iki örnekle yetinelim.

41. inci sayının manşeti de şöyle: «Zamlara Karşı Savaş, Sosyalizm İçin Savaştır». Biçim olarak yukarıda ele alınan manşetin hatalarını pek tekrarlamıyorsa da, özce oldukça yanlış bir paroladır.

Siz de bilirsiniz ki, «Bankalara, şirketlere, emlâk ve toprak beylerine karşı kutsal cihat» (yazıda böyle deniyor) henüz sosyalizm için savaş değildir. Öncelikle demokratik devrim için savaştır. Çok genel anlamda, sosyalist devrimle demokratik devrim arasında bir Çin Seddi bulunmadığı; ekonomik ve politik mücadelenin bir bütün olduğu gibi hususlar zımnen bilinirse, «zamlara karşı savaş: sosyalizm için savaş» sayılabilir.

Ama, sosyalist, politik bir savaş gazetesidir. Faşizm tırmanırken, halk işsizlik ve pahalılık cehenneminin kara yalımlarında yanarken, her şeyden önce Finans-Kapitalistler ve tefeci-bezirgânları tecrit etmek, bütün sivri ucu onlara doğrultmak gerekirken, «sosyalizm için savaş» parolasını ön plana çıkarmak politikadan hiç anlamamak olur. Sosyalizm için savaşın gerektirdiği gibi davranmamak olur. Bu, öncelikle yıkılması gereken parababalarının egemenliğine karşı cepheyi daraltmak, hedef şaşırtmak olur. Güçlerin en irisini (örneğin gazetenin manşetini) en can alıcı yere yığmamak olur.

Eleştirimizi hep olumsuz olarak sunmayalım. Olumlu bir karşılık koyalım:

Biz olsaydık, zamlar konusunda şöyle bir parolayı daha uygun bulurduk: «Halkın Kemeri Sıkıldıkça, Parababalarının Göbeği Büyür» ya da «Parababalarının Göbeği Büyüsün Diye Halkın Kemeri Sıkılıyor» Bu türden bir başlık belki pek çarpıcı olmazdı ama, olayın can alıcı yerini vurgulardı.

Manşetler konusundaki eleştirimizi fazla uzatmayalım. Sanırız, neleri neden eleştirdiğimiz ve sizlerden nasıl bir gazete beklediğimiz hakkında bir fikir edinilmiştir. Bir iki noktaya daha değinelim :

Vatan Partisi Kongresi'ni değerlendiren bir seri yazı çıktı. Değerlendirmeyi o şekilyle Vatan Partililer anlayabiiir belki. Ama Sosyalist'i Vatan Partisi üyesi ya da taraftarı bile olmayan binlerce kişi de okuyor. Ve onlar için anlaşılmaz kalıyor. Çünkü, değerlendirme, değerlendirmede sözü edilen olayların bilindiği varsayılarak yapılmıştır. Olayları bilmeyenler, işin içinde olmayanlar için değerlendirme anlaşılmaz kalıyor.

Öte yandan değerlendirmede, sosyalizm tarihimizde gerçekten bir dönüm noktası sayılabilecek V. P. Kongresi dar bir perspektifle ele alınmıştır. Sırf Kongreyi meşgul eden sorunlar içine gömülünmüş, kongrenin yarım asırlık sosyalizm tarihimiz içindeki yeri ve bu yer içinde kongredeki tartışmaların anlamı ele alınmamıştır. Eğer böyle yapılsa idi çok daha iyi ve anlaşılır olurdu.

Bir de, dış politika konusundaki yazılara değinelim. Sosyalist'in sınırları dar. Onun için her sayıda, birkaç olaydan kısa ve yüzeyde söz etmektense, bir veya iki sayıda, dış politikaya ayrılan sütunları, belli bir ülkeye ya da uluslararası olaya ilişkin gelişmelere ayırmak, ele alınan konuda derli toplu bilgi vermek daha yararlı olur kanısındayız.

Bilirsiniz, gazetecilikte ele alınan bir olayı, sonuna kadar izlemek diye bir problem vardır. Dünya çok büyük. Her hafta değişik ülkelerde değişik olaylar öne çıkıyor. Bunların hepsini bütün aşamaları ile bir arada takip etmeye kalksanız, ülkemizin sorunlarına yer kalmaz. Olaylardan bir kaçını seçip kısa yazılar yazsanız, bir daha o olaylara dönünceye kadar aylar geçer. Olayların nereden nereye geldiği unutulur. Hasılı kısa yazılar arada kaynar. Bu ancak yukarıda önerilen biçimde giderilebilir. Bu biçimi kısmen, iyi - kötü Habeşistan ve Portekiz'le ilgili olarak uygulamaya çalışmışsınız. Bunlar bir hareket noktası olabilir.

Elbet bazan, birkaç uluslararası olay birden ön plana çıkabilir. O zaman da, yine harcıalem yargılardan kaçınarak, derli toplu kısa yorumlar yapılabilir ve yapılmalıdır.

Bir de Afrika - Asya dergisinden sık sık iktibaslar yapıyorsunuz. Bu dergi ilerici bir çizgide olmakla birlikte, Cezayir tarafından finanse edilmekte, bir tür küçük burjuva sosyalizmi ideolojisinde ve Cezayir'in dış politikasına uygun bir hat izlemektedir. Onun için, bu dergideki yazılara belli bir ihtiyatla yaklaşmak yararlı olur kanısındayız.

(Devamı Gelecek Sayıda)

OKUYUCULARIMIZA

Yerimizin darlığından, *«İTTİFAKLAR; HALK CEPHESİ:* CEPHE TARTIŞMALARI» yazımıza bu sayıda yer veremedik özür dileriz.

MÜCADELE TARİHİNDEN BELGELER

VATAN PARTİSİ

1954 - 1957 yılları arasında dağıtılan bildirilerden.

Bugün yalnız boş topraklarımız işlense, senede 15 milyon ton fazla buğdayı olur. Bu ne demektir? Bugünkü ihracatımızın topundan fazla altın demektir. O altınlarla dünyanın en büyük fabrikalarını kurarız. Milletimizin karnı doyunca, fabrika mallarımızı satın alabilecek hâle gelir. İç pazarımız, sanayi geniş pazarı olur.

Bugün köylülerimiz açtır. Ayrıca baskı altındadır. Köylünün reyile seçilmiş olan muhtar, köyün en yüksek mercii olmak lâzımgelirken, jandarmanın önünde elpençe divan durur. Köyde karakol herşeye hâkimdir. Köylünün karakoldan şikâyeti gene karakola havale edilir.

Meb'uslarımız köylünün reyile koltuklara kavuşurlar. Köylü ise onların yüzünü göremez. Meb'usların her biri yüz tane köyü üstüne almalıdır. Durmadan bu köyleri gezmelidir. Köylünün dertlerini dinlemelidir. Sonra gelip Büyük Millet Meclisinde onlar için çareler teklif etmelidir ve kabul ettirmeye çalışmalıdır.

Köylerimiz baştanbaşa hastadır. Köylü nazlanmak bilmez. Son deminde yatağa düşer ve ölür. Ne doktor var... Ne ilâç var... Köylerimizin çoğunda ebe bile yoktur. Üniversite talebeleri ne duruyorlar? Tatillerini köylerde geçirsinler. Hem köylüyü bilgilerinden faydalandırsınlar, hem köylünün tarla işine yardım etsinler. Köylünün sofrasına bedava oturmamış olurlar. Açık havada benizlerine kan gelir. Milletlerile kaynaşmış olurlar.

Ziraat işçileri boğazı tokluğuna çalışmaktadır. Bir açıkgöz çıkar, bu yarı aç insanları toplar. Kazmalarını, küreklerini omuzlarına vururlar. Günlerce yol gidip işyerine varırlar. Bu adamlar kendi âletlerile gösterilen yeri kazarlar. İşin nev'ine göre bir veya iki ay bu yırtık pırtık urbalı insanlar, bir barakanın içinde koyun sürüsü gibi üst üste yatarlar. Irgat başının kırbacı altında çalışırlar. Köyüne dönerken en tutumlusu, sofrasına bir tuz parasını ancak getirebilir. Kantin gibi şu veya bu yollarla ufacık kazancı ellerinden alınmıştır.

İşte vatandaşlarım, milyonlarca köylümüzün hâli budur.. Bir diyorlar ki köylü zengin oldu. Hayır kardeşlerim, köyde zengin olan gene eski zenginlerdir, eski hacıağalardır.

İşçinin fabrikada yarattığını köylü toprakta yaratıyor. Vatan Partisi bu yaratıcı insanları yükseltmeğe çalışıyor. Fakir köylü neden Vatan Partisi'nden olmasın? Onun başka Partisi var mı? Bugüne kadar hangi Parti fakir köylünün önüne böyle bir programla çıkmıştır? İstihsali arttıracak çareyi göstermiyen kuru vaade kim inanır?

Vatan Partisi fakir köylüye toprak, aygıt ve tohum verecektir. O zaman hangi kuvvet bu çalışkan kalabalığın önünde durabilir? Hacıağaların, beylerin haddine mi düşmüş bunları önlemek? Bir tarafa pusup fırsat bekliyecekler. Ama o fırsat hiç bir zaman ellerine geçmiyecektir.

Bir kere toprak o çalışkan insanların eline geçti mi, aradığımız bolluğu o zaman seyret... Köylere, şehirlere bereketli yağmurlar gibi bolluk yağacaktır.

Yaşasın fakir köylüler!.. Yaşasın millet!..

VATAN PARTİSİ
Genel Merkezi
Tel. : 24956
P.K. : 904
İSTANBUL
Sayı : 49 **İstanbul: 24/2/1955**

Verimlilik bakımından, BATI ile aramızdaki uçurumu ancak bir mucize doldurabilirdi... Bugün, mucize önümüzdedir: ATOM ENERJİSİ!

1954 Ekim ayından beri, İsviçre'de, Avrupalılar arası atom KONVANSİYONU kuruldu. Anlaşmıya katılan 12 Devlet arasında: gaalip İngiltere ve Fransa var; mağlûp İtalya ve Almanya var; tarafsız İsveç, Norveç, Danimarka ve İsviçre var. Hattâ, —insan ve tabiat güçleri bizden üstün olmayan,— Balkanlı Yunan ve Yugoslav komşularımız bile var.. Biz yoğuz.

KONVANSİYON şunları yapacak: 3 yıla kadar, —emsali yalnız Amerika ve İngiltere'de görülen,— 600 milyon voltluk bir Synchro-Cyclotron; 6 yıla kadar, emsali görülmemiş, 25000 milyon (yirmibeş milyon) voltluk bir Proto-Cyclotron...

Tarihimizde kaçırılmış Hint yolunu kaybetme fırsatı unutulamaz. Yani kalkan bu medeniyet kervanını kaçırmıyalım. Her millet gibi, işe sıfırdan başlıyalım. Bütün dünyaya, göğsümüzü gererek: «Biz de sizin kadar ileri ve kuvvetliyiz!» diyelim.. En ileri ülkelerle gerçekten eşit olma talihimiz, ancak atom gücüyle boş lâf olmaktan çıkar.

VATAN PARTİSİ, ağır günlük meselelerin hücumu altında bulunan milletimize, Devlet ve Hükümetimize, uzun vaadeli olmıyan şu teklifleri yapmakla borcunu yerine getirmek istiyor :

1 — Kurulmuş bulunan Avrupalılar arası AKSELERATÖRLER teşkilâtına Türkiye'miz 13'üncü Devlet olarak derhal katılmalıdır.

2 — Milyarları aşan bütçemizde, asgarî bir ATOM TAHSİSATI ayrılmalıdır.

3 — İstanbul Teknik Üniversitesi ile bütün Türkiye'nin Teknik ve San'at Okulları, bilhassa pratik alanda, ATOM ÇEKİRDEĞİ ENERJİSİ uğruna seferber edilmelidirler.

4 — Skolâstiğe kaymış hâlile İŞSİZ MÜNEVVER'lerimizin sayısını arttıracak gayrımüstahsil Üniversiteler yerine, Doğumuzda, Batımızda, ATOM FİZİĞİ'ni temelli program edinmiş en son sistem yaratıcı POLİTEKNİK öğretim ocakları yükseltilmelidir.

5 — Milletlerarası nazarî ve amelî teknik yardımlardan da faydalanılarak, YERLİ URANYUM kaynaklarımızı değerlendirecek Millî plânlı Akseleratörlerle istihsalimizin VERİMİ yükseltilmelidir.

Teşebbüsün sevgili milletimize mal edilmesi için desteklenmesini saygı ile dileriz.

Bir anda, en ileri ülkelerle medeniyet yarışına, atbaşı beraber girmemizin bu en kestirme yolu, yurdumuza ve halkımıza uğurlu olsun.

VATAN PARTİSİ
Merkez Heyeti adına
Genel Başkan
Dr. Hikmet Kıvılcımlı

Pahalılığa Karşı Birleşelim

(Baştarafı 1. Sayfada)

programlı güç birliğinde aktif olarak yer almalı, somut ve ilerletici önerilerle ortak mücadeleyi geliştirici olmalıdır.

Ne var ki, pahalılığa, işsizliğe, zulme karşı, köy köy, mahalle mahalle PİM'in örgütlenmesi de, bütün halktan yana örgüt ve kişilerin birlikte hareket etmeleri de bizleri pahalılıktan, işsizlikten, zulümden kurtaramaz. Çünkü, işin başı siyasetle, siyasetin başı da siyasî partilerle çözülür. O halde, pahalılığa, işsizliğe, zulme karşı mücadelede en tutarlı, en kararlı yer alan sosyalist parti ve eğilimlerimiz yanyana gelmeli, ortak bir programla ortak düşmana karşı, sosyalist bloku oluşturmalıdır. Bu yapılmadıkça, diğer halktan yana örgütlerin birleşip, etkili mücadele verecekleri beklemek, hayal olur. Halk düşmanları cephesine kesin darbeyi vuracak güç, bu sosyalist bloktur. Sosyalist blok öncülüğündeki Halk Cephesi içinde örgütlenmiş halk, yerli ve yabancı parababaları iktidarlarının vatan hainliklerinin tek tek hesabını soracak, onların hainliklerine son verecektir.

Ancak, sosyalist parti ve eğilimler birleşip, sosyalist bloku oluşturuncaya kadar, boş mu durulacaktır? Vatan hainlerinin hainliklerine göz mü yumulacaktır? Elbette hayır. Sosyalist blok ta var olan mücadeleden doğacak, güçlenecektir. Bunun için, sosyalist parti ve eğilimler yanyana gelmeli, son zamlara karşı ortakca direnmelidirler. Sosyalist parti ve eğilimlerin sosyalist blok kurma çalışmaları sürerken, diğer halktan yana demokratik kitle örgütleri de vakit geçirmeden eylem ve güçbirliği yapmalıdırlar.

Peki, pahalılığa, işsizliğe, özellikle son zamlara karşı neler yapılabilir bu ortamda? Bu konunun halktan yana güçlerin bilincine tam olarak çıktığı söylenemez. Bir yığın ilerici örgüt devalüasyonlara, zamlara, cinayetlere karşı çağrılar yapmakta, örgüt biçimleri, eylem önerilerinde bulunmaktadırlar. Ama bu çağrıların, önerilerin hemen hepsi gazete sütunlarında unutulup gitmektedir. Bu işin lâfı değil, kendisi yapılmalıdır.

İlk iş olarak, halk düşmanlarının hainlikleri halka bir bir anlatılmalı, onların içyüzleri deşifre edilmelidir. Bunun için her yurtsever fabrikasında, işyerinde, köyünde, mahallesinde, kahvesinde vatandaş topluluğunun bulunduğu her yerde halk düşmanları cephesi MC'nin son zulümlerini halka anlatmalı, onların vatan hainliklerini dili döndüğünce anlatıp, halkı uyandırmalıdır.

Elbette bunlarla yetinilmemelidir. Bütün halktan yana örgütler sık sık bildiriler dağıtıp, tek tek insanın yapamadığını yaparak, milyonlarca vatandaşımızı bilinçlendirmelidirler. Aynı zamanda, salon toplantıları, kahve toplantıları düzenlenmeli, halk düşmanlarının düşmanlıkları halka anlatılmalı, zamlara karşı, zulme karşı mücadele yolları halkla birlikte tartışılıp, halkın bilincine çıkarılmalıdır. Yine halktan yana örgütler çalışan yığınlarımızı, sokaklara, meydanlara dökmeli, yürüyüşler, mitinglerle pahalılık, işsizlik, cinayetler protesto edilmelidir.

Pahalılık ve İşsizlikle Mücadele Derneği olarak üzerimize düşen görevler yerine getirilecektir. Bu doğrultuda, derneğimiz yeni zamlara karşı bir kampanya başlatmış bulunmaktadır. Bu kampanyanın ilk adımı olarak yurt ölçüsünde bildiri dağıtımı sağlanmıştır. Ayrıca kapalı salon toplantıları, yerel ve genel mitingler düzenlenecektir.

Pahalılığa ,işsizliğe, zulme karşı bu eylemler bir bir ülke çapında yapılmaya başlandıkça, halkın örgütlenmesi daha da gelişecek, halk örgütlendikçe daha da güçlenecektir. Böylece bugün zamlara ve devalüasyona, cinayetlere karşı savaş veren halkımız, yarın zamların, devalüasyonların, cinayetlerin olmadığı Türkiye'nin temellerini atmış olacaktır.

Gençlik Ve...

(Baştarafı 4. Sayfada)

Sakarya savaşlarında Türk ordusu savunma durumundaydı. Bu durumu MC karşısındaki ilericilerin durumuna benzetebiliriz. O dönemin parolası: **«Hattı müdafa yok, satıh müdafa vardır. O satıh bütün vatandır.»** şeklinde formüle edilmiştir. Ancak 30 Ağustos zaferinden sonra, işgalci kuvvetler ezilip, saldırı insiyatifi ele alındıktan sonradır ki, Gazi M. Kemal **«Ordular, ilk hedefiniz Akdeniz'dir ileri!»** parolasını atmıştı. Eğer M. Kemal Sakarya savaşının buhranlı dönemlerinde 30 Ağustos'ta attığı parolayı atmış olsaydı bizim İGD'li arkadaşlara benzerdi. Tabiî ortada Sakarya zaferi değil, Sakarya hezimeti olurdu.

Herhalde, İGD'nin «uluslararası teori tek kanadıyla» uçuşlar yapmaya kalkmasının, kritik bir durumda ne gibi tehlikelere yol açacağı az çok görülmüştür.

Elbette İGD'lilerin, henüz genç arkadaşlar olarak bu tür hatalar yapmaları normaldir. Ama bu arkadaşlar aynı zamanda bir siyasî çizginin taraftarlarıdır ve bu yanlışlar o çizginin de karakteristiğidir.

İGD'li arkadaşlar gerçekte ne gibi parolalar attıklarının, bunların ne anlama geldiğinin farkında değiller. İki sayı sonra 26 Nisan 1976'da manşet: **«Yüzbinler MC'nin Çekilmesini İstiyor.»** İki sayı önce MC'yi YIKIYORdu, şimdi ise ÇEKİLMESİNİ istiyor. Kaleyi kuşatmış kumandan edasıyla **«Teslim ol»** diyor. Gerçekte kalenin içindekiler ilericiler.

Bu tür hatalar yanlız İGD'li arkadaşlarda da yok. Hemen hemen bütün devrimci hareket, somut hedeflere güç yığma, hedef tesbit etme kısırlığı çekiyor. Kimse küçük muharebelere önem vermiyor, herkes büyük zaferler kazanma sevdasında. Siyasî savaşta da somut hedefler tesbit edip, o hedeflere yüklenmek, işin peşini bırakmamak, küçükte olsa bir başarı kazanmalı, morali yüksek tutmalı. Korkulmasın, içinde bulunduğumuz dönemde bunlar kimsenin devrimciliğine halel getirmez.

(Devamı Gelecek Sayıda)

Emperyalizm, NATO

(Baştarafı 2. Sayfada)

yıpratmak ve dolayısıyla kendi itibarını yenilemek istiyor. Bu soğuk savaş yanında yine BC silahlarını geliştirmekte geri kalmıyor. Bunun en sonuncusu Nötron bombasını sunarken «sadece insanları yok edeceğini» onun dışında «binalara ve eşyalara bir şey yapmayacağını» utanmadan söyleyebiliyor. Beri yandan bu bombayı NATO'ya devredeceğini söylüyor. Bütün bunlarla SALT görüşmelerini çıkmaza sokuyor. Carter işbaşına geldikten bu yana 4 kez toplanan (eskiden daha seyrek toplanırdı) NATO'nun «Doğu Akdeniz Kanadını Güçlendirmek» maksadıyla Türkiye ve Yunanistan Kıbrıs'ı kesinlikle NATO güdümünde tutmak ve şimdilik NATO çıkarları doğrultusunda Türkiye ve Yunanistan'la uzlaşmayı planlıyor. Şimdi Birleşmiş Milletler'de Kıbrıs'ın bölünmesi için bütün NATO büyükleri söz birliği etmiş durumdadır.

Onlar ülkelerin paylaşımı için söz birliği ede dursunlar. Türkiye'mizi başta işçi sınıfımız gelmek üzere ikinci Kurtuluş Savaşını vererek zafere götürecek olan Türkiye halkını örgütlemek zorundayız. Türkiye'de Emperyalizme karşı Devrimci Güçler Cephesi'ni yaratmak zorundayız. Ülkemiz ve dünyamız bu kerteye dek emperyalist tehdidi altındayken, ortak Devrimci Güçler Cephesi'ni yaratmak için ortak Kurmay merkezleri kurmak zorundayız.

Yurdumun fedakâr yurtseverleri...

Sizleri bu sorumluluğumuzun bilinciyle saygıyla selamlarım.

Kahrolsun Emperyalizm!

YAŞASIN DÜNYA HALKLARININ BAĞIMSIZLIK - DEMOKRASİ SOSYALİZM MÜCADELESİ!

YAŞASIN TÜRKİYE'NİN DEVRİMCİ GÜÇLER CEPHESİ!

Enternasyonel'le Kurtulur

(Baştarafı 4. Sayfada)

le halinde kurşuna dizilmişlerdi. Macaristan'ın kurtuluş mücadelesine katılan yutseverler katledilmişti. Ünlü Macar şairi Sandör Petöfi vatanına zulmedenlere karşı işte bu savaşlarda elinde silah dövüşerek ölmüştü.

Bütün kıta Avrupasına yayılan işçi ve halk hareketleri işçi sınıfının önemini ve tarih sahnesinde oynuyacağı rolü, devrimlerin motor gücü olduğunu, ispatlamıştır.

Burjuvazi artık, politik sorunlarla uğraşan bir işçiye daima tehlikeli adam gözüyle bakıyor, eğer işçi örgütleniyorsa, bu daha da beterdi, işverenler için. Olanca zulüm, baskıyı ve sömürüyü daha da katmerleştiriyordu. Bu durum işçileri, kendi sınıflarını ilgilendiren sorunları çözmek için, kendi kendine güvenmek zorunluluğunun bilincine vardırıyordu.

İşte Birinci Enternasyonal'in doğduğu toplantı yapılırken dünya işçi sınıfının durumu buydu.

BİRİNCİ ENTERNASYONALİN DURUMU VE MÜCADELESİ

Bu toplantının delegelerinin hepsi de bilimsel sosyalist değildi. Fransa'dan gelen Proudhoncular, Almanya'dan Lassalcılar küçük burjuva sosyalistleri idiler. İngiliz sendikacılık eğilimi (Trade's Unionizm), İtalya'dan Mazzini'nin ve Rus anarşisti Bakunin'in işçiler üzerine etkisi vardı. Ve bunlar içinde işçi sınıfı sosyalizminin tek temsilcisi Karl Marks bu toplantıda Alman işçileri adına delege olarak bulunuyordu. Esasında delegeler Çarlık Rusyasının, Prusya'nın ve Avusturya-Macaristan'ın tahakkümü altında bulunan Polanya'nın bağımsızlığı lehine bir toplantı yapmak için bir araya gelmişlerdi. Fakat hayat, bütün ülkelerde işçi sınıfının kapitalizme ve onun ürünü olan sömürü ve zulme karşı mücadelede çıkarlarının ve durumlarının bir olduğunu göstermişti. Madem ki çıkarlar ve durumlar bir idi, örgütlenmesi de birlikte olmalıydı.

O halde:

«Emekçi sınıfların kurtuluşlarının, emekçi sınıfların kendileri tarafından elde edilmesi gerektiğini; emekçi sınıfların kurtuluş mücadelelerinin sınıf imtiyazları ve tekelleri için değil, eşit haklar ve ödevler ve HER ÇEŞİT SINIF HAKİMİYETİNİN KALDIRILMASI için mücadele olduğunu... göz önüne alarak enternasyonal işçi birliği kurulmuştur.» (E.İ.B.in geçici tüzüğü K. Marx)

Kuruluşuyla birlikte hızlı bir yayılma ve örgütlenmeyi başaran I. Enternasyonal; İngiltere'de, Fransa'da, Almanya'da, Belçika'da, İsviçre'de, İtalya'da, Avusturya'da, Hollanda'da, İspanya'da milli şubeler kurarak işçi sınıfının hareketine önderlik ediyordu. Ülkelerin işçi sınıfları, kurtuluşlarının bayrağını «Enternasyonalde» görüyorlardı.

Burjuvazi bu gelişmeden korkuyor bir yandan baskılarını arttırırken bir yandan da anarşist Bakuninleri, Proudhoncuları, Mazzinileri kışkırtarak Enternasyonal'i bölmek, parçalamak istiyordu. Enternasyonalin her kongresi yoğun ideolojik mücadelelerle geçiyor, işçi sınıfı ideolojisiyle diğer sınıfların ideolojileri kesin ayrışma ve kopuşma yoluna giriyorlardı. 1872 de yapılan Lahey Kongresinde Marx ve Engels taraftarlarının, hem ideoloji hem de örgütlenme alanında, işçi sınıfı hareketi içindeki, dar kafalı, sekter, küçük burjuva ve burjuva oportünistlerine (Proudhon ve Bakunin taraftarlarına) karşı kesin bir zaferi ile sonuçlandı.

Fakat I. Enternasyonal'in «18 Mart 1871 de başlatılan muhteşem hareketi, insan neslini sınıf hakimiyetinden ebediyen kurtaracak olan, büyük sosyal devrimin şafağı» olarak gördüğü «Paris Komünü»nün yenilgiye uğramasından sonra, uluslararası işçi sınıfının kazanmış olduğu deneyler gösterdi ki; «Proletaryanın kendi ülkelerinde kendi partilerini kurarak savaşmaları» gerekiyordu. Bu önemli bir zorunluluktu. Bu nedenle Enternasyonal'in «şekli yapısı» önemini kaybetmeye başlamıştı. Esasında da «E.İ.B. nin görevi şu ya da bu öğreti sistemini dikte ettirmek değil, işçi sınıfının kendiliğinden hareketini birleştirmek, genelleştirmek» ti. (Geçici Genel Konsey Delegelerine Talimat, K. Marx.)

Fladelfiya'da 15 Temmuz 1876 da toplanan son Enternasyonal kongresinde yapılan çağrı şöyleydi: «Avrupa'nın bugünkü siyasi durumundan ötürü Enternasyonal'i lağvetme ye karar verdik. Buna karşılık, bütün uygar dünyanın bilinçli işçilerinin, bizim ilkelerimizi hergün daha geniş bir şekilde benimsedikleri görüyoruz» Çağrının sonunda bütün dünya işçilerinin hep birlikte; «Dünya işçileri birleşiniz!» diye haykırabilecekleri daha elverişli durumların geleceğinden söz ediyorlardı.

Yıllar sonra Lenin, Enternasyonal için şunları söylüyordu: «I. Enternasyonal unutulmaz bir şeydir. İşçilerin hürriyet için yaptıkları mücadele ebediyen hatırlanacaktır. Bizim şu anda kurmak mutluluğuna ulaştığımız, sosyalist cumhuriyetin temellerini I. Enternasyonal atmıştır.»

Dr. Hikmet Kıvılcımlı'yı Anıyoruz

(Baştarafı 1. Sayfada)

rinin bulunduğu her yerde Parti'nin kurucusu ve önderi Dr. Hikmet Kıvılcımlı'yı anma toplantıları düzenleyeceğini açıklamıştır. İstanbul'da, 11 Ekim sabahı Dr. H. Kıvılcımlı'nın mezarı ziyaret edilecek, akşam ise kapalı salon toplantısı ile Usta'nın hayatı ve mücadelesi anlatılacaktır.

T.İ.Ç.S.F. Üzerine

(Baştarafı 4. Sayfada)

kâr Derebeylik artıklarına» karşı, «Devrim yapan» Müdafaa'i Hukuk tutuluyordu. Katılamayışın nedeni, seçim için: «Beklenmedik karar herkesi hazırlıksız bul» muştu. «Seçimlere dek olan kısa süre içinde hiçbir akımın billûrlaşması olası değildi.»

Gene de «tarafsız» kalınmıyordu. «Millî Egemenlik ve Millî Bağımsızlık, dış ve iç tehdit ve tehlikelere uğrak bulundukça, ayrıcasız herkesin» (Müdafaa'i Hukuk Birinci Grupu'nun «Devrim esasları ve silik reform tasavvurları» ile) «yetinmemek ihtimâli yoktur.» deniyordu. Ama bu kanı Müdafaa'i Hukuk'un «Göstereceği her adaya muhakkak oy vermek değildir.» Eğer seçime «İşçi sınıfının güvendiği» adaylar sokulmazsa, «Sosyal Devrime eğgin, en ileri fikirli ve emeğin haklarına en saygılı olanları ayırıp sırf onlara oy vermek uygun olur» du.

Bütün istenen şey: «Her türlü... maddecil ve anlamcıl baskıdan uzak» serbest seçimdi. Yoksa çekimser kalınmalıydı. İşçi, Köylü, Ortahalli'ler için «Asgarî Dilekler» ötesine geçilmiyordu.

Yarım yüzyıl önceki aşamanın Devrimci Asgarî Programında bugün tartışılabilecek bir tek madde bulunabilir. Antifeodalizm taktiği bakımından 15. ci madde şöyle der:

«Derebeğlik artıkları olan ve köylüleri feci bir tarzda yağma ve gasp eden mütegallibenin ferdî teşebbüslerle asayişi ihlâl etmelerine meydan bırakmıyacak şekilde inzibat usulleri düzeltilmelidir.»

İlkin kara cümle karışıklığı var: Mütegallibe kendisi mi «ferdî teşebbüs» yapıp birliği bozuyor. Yoksa, hem «kişi girişkinliğini» ve hem de «âsâyişi» mi bozuyor? Söz aceleye gelmiş.

Sonra, ikinci şık doğruysa, iki eksik beliriyor:

1 — Derebeği artıklarına karşı Mücadele ve Parola atılıyor, bunların özel Örgüt ve Biçimleri durultulmuyor. Çünkü somut politika denizine henüz soyut prensiple yeni giriliyor.

2 — Antifeodalizm, yalnız «Âsâyiş», bilemedik «Kişi girişkinliğini» engellediği ölçüde mi ve sırf «Disiplin metodları» çerçevesinde mi yürütülecek?

Her iki eksik, o zamanki sosyalistlerin nasıl «Asgarî'nin asgarî'si» bir program güttüklerini gösterir. Antiemperyalizm de öyle soyut ve sırf «yabancı sermaye» ye karşı bir düşünce ve davranıştır. Sermayenin yerli olanındaki karakter, genel bir «Zengin tabaka» deyimi ile geçiştirilir.

Bütün bu eksikler şimdi anlayışla karşılanmalıdır. O en az program bile bugüne dek gerçekleşmemiştir. En kıyasıya ezici tepkilerle boğulmuştur. «İnzibat usulleri» nde bile, karakolları telefonlamayla kalınmış: Türkiye köyüne Sosyalizm değil, Kapitalizm olsun, İkinci Emperyalist Evren Savaşı sonlarına dek serbest giremenmiştir. Ş. Hüsnü'nün deyimiyle: «Marks'ın Devrim için gerekli gördüğü maddî şartlar yerine gelmiş değildi.» «İktidardan yararlanan bir kısım küçük ve orta sermaye sahipleri», «yabancı sermaye ile işbirliği inişi» üzerine hemen kaymıştı.

Yeni Vergiler Geliyor

(Baştarafı 1. Sayfada)

dolaylı vergiler en adaletsiz vergilerdir ve halkın sırtına yüktür.

YENİ «VERGİ PAKETİ»

Maliye Bakanlığının yeni «vergi önlemleri» konusunda yaptığı açıklamaları ele alarak irdeleyelim:

«Toplam vergilerin devletin gelirleri içindeki payını yükseltmek, yeni kaynak yaratmak gerektiği» belirtildi.

Yukarıda gördük, vergilerin yükü fakir halkta, işçide, memurda, yoksul köylüde olduğuna göre, bu «pay» yükseldiğinde fakir halkın yükü daha da ağırlaşacak demektir.

«Gelir vergisi tarifesi dar ve sabit gelirliler yararına değiştirilecek» miş. Hükümet yetkililerinin yaptığı açıklamalara göre; zaten son zamlar da **«millet yararına»** yapılmıştı. Hiç şüphemiz olmasın, gelir vergisi tarifesi de tıpkı zamlar gibi **«millet yararına»** değiştirilecektir.

«Lüks tüketim maddelerine yeni işletme vergisi konulacak» mış. İşletme vergisi zaten işlemeyen bir vergidir. Çünkü hem alan hem satan vergi ödediğinden, ikisinin anlaşıp vergi kaçırması çok kolaydır. Nitekim öyle olmaktadır. Bakanlık lüks mallara vergi koyacağız deyip, sanki zengin zümreyi vergilendirecekmiş intibaını vermek istiyor. Pratik ise ortada.

ÇÖZÜM YOLU:

Bir avuç parababasının çıkarına işleyen bu düzende, her şey gibi vergi politikası da halkın yoksulluğu pahasına parababalarının lehine işleyecektir. Diğer sorunlarla birlikte, vergi sorunu da, ancak **Demokratik Halk İktidarında**, işçi sınıfının Asgari Programı ile çözülecektir. Onun için VATAN PARTİSİ PROGRAMI, ilk iş olarak: Pahalı ve baskıcı devleti, ucuz devlet kılmayı hedeflemiştir. Programda **«Vatandaş gelirinin, (...) devlet masrafları ve vergiler en çok onda birini geçmiyecek.»** denmekte, böylece işçilerin, memurların yarı maaşını götüren vergi sisteminin kaldırılması öngörülmektedir. Yine Vatan Partisi Programında:

«4 — DEVLET POLİTİKASI: a) Vasıtalı vergiler: Türkiye'de 13 senede bütçenin yarısından üçte ikisine çıktığından ilk hedef olarak bu nispet tersine çevrilecek» denmekte, böylece **adaletsiz vasıtalı vergilerin** (dolaylı vergilerin) halka bindirdiği yükün alınacağı belirtilmektedir. Vasıtasız (Dolaysız) vergiler için ise, getirilen şudur:

«b) Vasıtasız vergiler: Geçim endeksi derecesine kadar olan gelirlerden alınmayacak. Ondan yukarısında ilerleyici vergi (bugünkü rayiçle: 400 liradan yüzde 5, 600 liradan yüzde 15, 1000 liradan yüzde 35, 10.000 liradan yüzde 75 ve ilah) alınacak.» (1954)

«Köy geçim endeksinden aşağı seviyeli fakir köylü ailelerinden vergi alınmayacak» (V.P. programından)

Böylece, gelir vergisindeki adaletsizlik kaldırılacak, ilerleyici vergi (Müterakki Vergi) sistemi ile, daha yüksek gelirlerden, daha yüksek oranda vergi alınacaktır.

KİRA FACİASI

(Baştarafı 1. Sayfada)

manın yolu; başımıza bu belâları getirmiş, finans - kapital denen en kodaman, bankacı, sanayici, tüccar, büyük emlak ve arazi sahiplerinin ve onların müttefiki tefeci - bezirgânların siyasal iktidardan düşürülmesi ile olacaktır. Bunun bir diğer adı da İKİNCİ KUVAYIMİLLİYE SEFERBERLİĞİMİZdir.

Konut ve kira sorununu Vatan Partisi Programı şöyle koymaktadır :

PAHALILIK

GEREKÇE : Hayatın pahalanması, fiyat rakamının şu veya bu olması değil, vatandaş geliri ile alım kabiliyetinin alçak ve iratçılık ile devlet masraflarının yüksek olmasıdır. Onun için:

1 — GELİR POLİTİKASI: Memleketin her bölgesi için özel GEÇİM ENDEKSLERİ çizilecek, endeksleri, yalnız bakanlık veya ticaret odaları değil, işçi, memur, esnaf, aydın ve köylü teşekkülleri de hazırlıyacak. Her vatandaşın ENAZ GELİRİ o geçim endekslerine göre uygulanacak.

2 — FİYAT POLİTİKASI: Vatandaş ihtiyaçlarından hangi kısmının, vatandaşın en az gelirinden ne kadarı ile karşılanacağı, barometrenin ibresi gibi, gözönünde tutulacak. Meselâ: Kira, ısıtma, aydınlatma, su, radyo masraflarını içine alan BARINMA giderleri vatandaş gelirin en çok 10'da birini; yiyecek içecek masrafları en çok 5'te birini, devlet masrafları ve vergiler en çok 10'da birini geçmeyecek. Bugünkü hesaba göre; Geçim endeksine kadar olan gelirlerde vergilerimiz yarı yarıya, kiralarımız beşte birinden onda birine kadar indirilecek.

3 — İRAT POLİTİKASI: Kiralar iki cins akara (yani kira getiren mülklere) göre ayarlanacak :

a) İhtiyaç akarı: İşçi, memur ve esnafın aile tasarrufu ile kurdukları yapılardır. Bunlarda bütün kiralar, geçim endeksine ulaşınca ya kadar, serbest bırakılacak.

b) İrat akarı: Geçim endeksinden yukarı gelir sağlayan kira yerleridir. Bu akarın kira hadlerin ev kadınları mümessilleriyle tüketici teşekkülleri taktir edeceklerdir. İhtilaf çıkarsa, jürili mahkeme karar verecektir. Yıllık kira hakiki bina maliyetinin 20'de birinden yukarı çıkarılmayacaktır.

4 — DEVLET POLİTİKASI: a) Vasıtalı vergiler Türkiye'de 13 senede bütçenin yarısından üçte ikisine çıktığından, ilk hedef olarak bu nisbet tersine çevrilecek.

Spekülatif kazanç kaynağı «yap - sat» «kap - kaç» inşaatçılığa karşı çözüm ise programda şöyle konulmaktadır :

«c) Mesken işi: Bir zaman büyük şehirlerimizde yangına karşı zengin fakir herkesin katıldığı gönüllü teşekküller nasıl vardıysa, tıpkı öyle, evsizlere İMECE yoluyla, inşaat seferberliği bir nevi gönüllü millî spor derecesine çıkarılacak. Maliyeti çok, ömrü az, gayri sıhhî izbecikler yerine, sokakları şakülleştiren (dikeyleştiren) ucuz, konforlu blok inşaat halk teşekkülleri belediyeler ve devletçe desteklenecek.»

İşte kira sorunu, gerçek çözümünü Demokratik Halk İktidarında böylece bulmuş olacaktır.